

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ตระหนักดีว่า ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความต่อเนื่องมาอย่างช้านาน รูปแบบของปัญหามีการพัฒนาและเพิ่มความรุนแรงแพร่กระจายไปสู่กลุ่มชนหลายระดับ ทำให้ปัญหา ยาเสพติดกลายเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติ ที่ทุกฝ่ายทุกองค์กรจะต้องร่วมกันแก้ไข มิให้ปัญหา ยาเสพติด ลุกลามและแซงซิมฝังลึกไปในทุกภาคส่วน จนยากที่จะแก้ไข พร้อมทั้งทำให้ปัญหาลดน้อยลงจนหมดสิ้น ไปจากแผ่นดินไทย ด้วยการระดมสมอง ระดมความคิด ผนึกกำลังร่วมกันแก้ไขปัญหาในทุกกลุ่มสังคม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ความเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจของประเทศจะมีมากน้อยเพียงใด นั้น นอกจากปัจจัยทางวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตแล้วย่อม ปฏิเสธไม่ได้ว่าศักยภาพของแรงงานคือปัจจัยสำคัญยิ่งกว่า หากแรงงานอยู่ในภาวะที่เสี่ยงต่อปัญหา ยาเสพติด ย่อมส่งผลกระทบต่อเนื่อง ตั้งแต่กำลังแรงงาน ผลผลิต สถานประกอบการ สังคม ซึ่งหมายถึง ระบบเศรษฐกิจโดยรวมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

รัฐบาลเห็นความสำคัญปัญหาดังกล่าว และมีนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานมาโดยตลอด ในแผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2540-2544 ได้ กำหนดให้มีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในผู้ใช้แรงงานไว้อย่างชัดเจน โดยการ ผลสมผสานมาตรการปราบปราม ป้องกัน และบำบัดรักษา ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และทุกภาคส่วนของสังคม รวมถึงผู้ใช้แรงงาน

จนกระทั่ง ปี 2544 ปัญหายาเสพติดของประเทศเข้าสู่สภาวะวิกฤติ ยาเสพติดแพร่ ระบาดอย่างกว้างขวางในหมู่บ้าน ชุมชนทั่วประเทศ รัฐบาลจึง ได้กำหนดยุทธศาสตร์หลังแผ่นดินให้ทุก หน่วยงาน องค์กร และภาคประชาชน ร่วมเป็นพลังแผ่นดิน เร่งรัดการดำเนินงานเพื่อเอาชนะยาเสพติด ให้ได้โดยรวดเร็ว และได้ประกาศสงครามกับยาเสพติด โดยกำหนดให้ช่วงเวลา 1 กุมภาพันธ์ – 30 เมษายน 2546 เป็นช่วงทำสงครามขั้นแตกหักจนสามารถแก้ไขปัญหานี้ให้เบาบางลง และควบคุมมิให้ ปัญหาส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม แต่ยังมีพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมายที่ยังคงมีความจำเป็นต้อง เสริมสร้างความเข้มแข็งและเฝ้าระวังต่อไป มิให้เป็นแหล่งมั่วสุม หรือแหล่งแพร่ระบาดยาเสพติด เพื่อ ป้องกันมิให้ปัญหายาเสพติดหวนกลับมา มีความรุนแรงอีก

สถานประกอบการเป็นหนึ่งในสถานที่ที่ต้องเฝ้าระวัง เนื่องจากเป็นสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มผู้ใช้แรงงานโดยตรง ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดตั้งแต่พนักงานในองค์กร พนักงาน บริษัทรับเหมาช่วง (Subcontract) รวมถึง ผู้มารับบริการได้แก่ นักท่องเที่ยวกรณีสถานบริการ คนขับรถ กรณีปั้มน้ำมันเชื้อเพลิง อีกทั้งยังเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น สถาน

เรียงร้อยต่างๆ นอกจากนี้สถานการณ์ยังเป็นภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพในการดูแลช่วยเหลือปัญหายาเสพติดของประเทศ หรือของสังคมโดยการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศ เปรื่องระดมความร่วมมือ และทรัพยากรเพื่อแก้ไขปัญหายา และกลไกสำคัญหนึ่งที่จะทำให้การแก้ไขปัญหายาที่มีความยั่งยืน คือแนวทางของพลังแผ่นดิน ซึ่งเป็นแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานเพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยการระดมสมองระดมความคิดในกลุ่มผู้ให้แรงงานมาผนึกกำลังร่วมกันแก้ไขปัญหายาของตน ให้มีพลังขับเคลื่อนเพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง

สถานการณ์ด้านยาเสพติดจังหวัดนราธิวาส

1. สถานการณ์ในพื้นที่

ก. ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดนราธิวาส มีประชากรจำนวน 771,646 คน เป็นชาย 353,245 คน หญิง 358,401 คน จำนวน 153,690 ครอบครัว (ข้อมูล ณ เดือน มิถุนายน 2547) แบ่งการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ 75 ตำบล 576 หมู่บ้าน 132 ชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 82 ศาสนาพุทธ ร้อยละ 17 และศาสนาอื่น ร้อยละ 1 มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซียในพื้นที่ 5 อำเภอ คือ อำเภอตากใบ อำเภอแว้ง อำเภอสุโหงโกลก อำเภอจะแนะ และอำเภอสุคีริน มีช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียหลายช่องทาง โดยมีเทือกเขาและแม่น้ำสุโหงโกลก กั้นพรมแดนความยาวประมาณ 103 กม. มีด่านเข้าออกถูกต้องตามกฎหมายจำนวน 3 ด่าน คือ ด่านตาบา อำเภอตากใบ ด่านอำเภอสุโหงโกลก และด่านบ้านนูกะตา อำเภอแว้ง นอกจากนี้ยังมีช่องทางเข้า-ออก ที่มีการสัญจรไปมาระหว่าง 2 ประเทศ ตลอดแนวชายแดน ยกเว้นพื้นที่ป่าเขาในเขตอำเภอจะแนะ และอำเภอสุคีริน จึงทำให้การเดินทางเข้า – ออกระหว่างสองประเทศเป็นไปโดยสะดวก ยากแก่การควบคุมตรวจตรายาเสพติด

ข. สถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่

จากการประกาศชัยชนะสงครามยาเสพติด ในปี 2546 ที่ผ่านมามีสถานการณ์ปัญหาการแพร่ระบาดลดลงอยู่ในระดับหนึ่งที่สามารถควบคุมปัญหาไว้ได้ เนื่องจากความเข้มแข็งและเอาจริงเอาจังในการดำเนินงานของทุกฝ่าย ต่อมาในปี 2547 เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่ และทางราชการมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและการป้องกันปราบปรามยาเสพติดลดความเข้มข้นในการดำเนินงานลงไปสู่ภาวะปกติ ปัญหายาเสพติดในบางพื้นที่เริ่มหวนกลับมาแพร่ระบาดใหม่ โดยเฉพาะในเขตชุมชนเมืองและอำเภอที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย เพราะมีช่องทางเข้าออกไปมาระหว่างประเทศสะดวก ยาเสพติดส่วนใหญ่ที่นำเข้ามาในพื้นที่มาจากภูมิภาคอื่นของประเทศ รวมไปถึงการลักลอบนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนการผลิตยาเสพติดยังไม่มีข้อมูลยืนยัน ปัญหาการแพร่ระบาด จังหวัดนราธิวาสเป็นตลาดการค้ายาเสพติดที่แม้จะไม่สำคัญเท่ากับจังหวัดในภูมิภาคอื่นๆ แต่ก็เป็นที่แพร่ระบาดสูง

จังหวัดหนึ่งของภาคใต้ (สำนักงาน ป.ป.ส. จัดให้เป็นพื้นที่เฝ้าระวังอันดับ 1) นอกจากนั้นผู้ค้ายาเสพติดนิยมใช้พื้นที่บางอำเภอเป็นเส้นทางลำเลียง พักยาเสพติด โดยเฉพาะเฮโรอีน ยาบ้า และกัญชา

(1) แหล่งที่มาของยาเสพติด

1. ยาบ้าและเฮโรอีน จากภาคเหนือ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และจากภาคกลางตอนล่าง เช่น จังหวัดนครปฐม กาญจนบุรี เป็นต้น

2. กัญชา จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยเฉพาะจังหวัดสกลนคร นครพนม ส่วนหนึ่งลักลอบนำเข้ามาจากประเทศพม่า ผ่านอำเภอกระบุรี และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง สำหรับกัญชาที่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเพื่อการส่งออกต่างประเทศเป็นหลัก โดยใช้ช่องทางในจังหวัดสตูล และนราธิวาส เป็นเส้นทางส่งออกที่สำคัญ

3. ยาอี (เอ็กซ์ตาซี) ลักลอบนำเข้ามาจากประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ผ่านช่องทางในเขตพื้นที่ชายแดน เช่น จังหวัดสงขลา ยะลา และนราธิวาส

4. ยาแก้ไอ ยาที่ผลิตภายในประเทศไม่มีจำหน่าย ผู้จำหน่ายลักลอบนำเข้ามาจากประเทศมาเลเซีย ชนิดบรรจุแกลลอน 3.5 ลิตร ซึ่งยาส่วนใหญ่ผลิตจากประเทศสิงคโปร์

(2) กลุ่มยาเสพติด ที่มีความเคลื่อนไหวในพื้นที่ ประกอบด้วย

1. กลุ่มนักค้ายาเสพติดในพื้นที่ ทั้งผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่รัฐที่ให้การสนับสนุน ซึ่งจะเป็นตัวการลักลอบลำเลียงยาเสพติดจากภาคเหนือ ภาคกลาง แล้วนำมาจำหน่ายให้กับกลุ่มเครือข่ายการค้าในพื้นที่

2. กลุ่มการค้ายาเสพติดนอกพื้นที่ จากข้อมูลทางการข่าวระบุว่ากลุ่มนักค้ายาเสพติดจากพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลางตอนล่าง เป็นผู้ลักลอบนำส่งยาเสพติดให้กับกลุ่มนักค้ายาเสพติดในพื้นที่ นอกจากนี้กลุ่มแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายชาวพม่า ลักลอบขนยาบ้าจากภาคกลาง มาส่งให้กับนักค้ายาเสพติดในพื้นที่

3. กลุ่มนักค้ายาเสพติดชาวต่างชาติ ส่วนใหญ่เป็นชาวมลายู และสิงคโปร์ ที่เข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศ เช่น ธุรกิจสถานบันเทิง ธุรกิจขนส่ง แพปลา ฯ กลุ่มนี้จะลักลอบนำยาเสพติดประเภทยาอี (เอ็กซ์ตาซี) เข้ามาจำหน่ายโดยผ่านช่องทางในพื้นที่บริเวณชายแดน เช่น อำเภอสุโขทัย-ลก

(3) พื้นที่และยาเสพติดที่แพร่ระบาด ในสถานการณ์ปัจจุบันการแพร่ระบาดลดลงมากทุกพื้นที่เพียงแต่ระดับความรุนแรงของปัญหาแตกต่างกันส่วนใหญ่สามารถควบคุมสถานการณ์ไว้ได้ แต่ยังคงมีการระบาดบ้างในบางพื้นที่ โดยเฉพาะ ชุมชน ตัวยาทีแพร่ระบาดในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส เรียงตามลำดับได้แก่

1. ยาแก้ไอผสมโคเดอีน
2. เมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า)
3. กัญชาแห้ง

4. อื่นๆ เช่น เฮโรอีน วัตถุออกฤทธิ์ ยาอี มอร์ฟิน สารระเหย

(4) กลุ่มผู้ใช้ยาเสพติด แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้ใช้แรงงานภาคการเกษตรและประมง ใช้ยาบ้า และกัญชา
2. กลุ่มนักเรียน นักศึกษา ใช้กัญชา ยาบ้า และยาแก้ไอผสมโคเคอิน
3. กลุ่มวัยรุ่นนอกสถานศึกษา คนว่างงาน ใช้กัญชา ยาบ้า และยาแก้ไอ
4. กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและผู้ประกอบอาชีพในสถานบันเทิง ใช้ยาอี ยาบ้า

และยาแก้ไอผสมโคเคอิน

(5) การลำเลียงเข้ามายังพื้นที่/การนำเข้า-ส่งออกยาเสพติด

จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีปัญหาการนำเข้า - ส่งออกยาเสพติด โดยเฉพาะอำเภอสุโงโก-ลก เป็นแหล่งแพร่ระบาดและพักยาที่สำคัญ ก่อนที่จะส่งจำหน่ายไปยังประเทศเพื่อนบ้าน และบางจังหวัดในภาคใต้ การลำเลียงส่วนใหญ่ใช้รถยนต์บรรทุกทุกประเภทมากับสินค้าการเกษตร รถยนต์ส่วนบุคคล ส่วนทางรถไฟ หรือเครื่องบินหากมีบ้างก็เพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับทางรถยนต์ (ยังไม่มีข้อมูลยืนยันที่ชัดเจน)

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อเป็นการนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการด้วยบทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดิน
2. เพื่อให้ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการได้นำแนวทางของพลังแผ่นดินไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มของตนเองตามความเหมาะสม
3. เพื่อแสดงให้เห็นว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ทุกคนต้องตระหนักและต้องร่วมกันแก้ไข ปัญหา โดยใช้แนวทางของพลังแผ่นดินซึ่งเป็นแนวทางที่พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าทำให้ปัญหายาเสพติดลดระดับความรุนแรงลงจนอยู่ในสภาวะที่สามารถควบคุมได้และเป็นหนทางเดียวที่จะทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความยั่งยืนในอนาคต

ขอบเขตของเนื้อหา

ศึกษาและนำเสนอปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ บทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดินกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติดด้วยพลังแผ่นดิน พร้อมทั้งผลการดำเนินงานในการส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประสานพลังแผ่นดินในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการในปีงบประมาณ 2548 ของสำนักงานแรงงานจังหวัดนราธิวาส

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ใช้แรงงานและผู้สนใจทั่วไป ได้ตระหนักถึงโทษภัยของยาเสพติด เกิดความกลัวและไม่กล้าเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
2. ผู้ใช้แรงงานและผู้สนใจทั่วไป เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ ในการที่จะป้องกันตัวเองและพวกพ้องมิให้เข้าไปใกล้ยาเสพติดทุกประเภท
3. ลดปัญหาความรุนแรงและการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานประกอบการได้ในระดับหนึ่ง
4. สามารถสนองตอบนโยบายของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงแรงงานที่มุ่งป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานและสถานประกอบการ
5. เกิดทัศนคติและความรู้สึกต่อต้านยาเสพติด พร้อมร่วมมือร่วมใจในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการตามบทบาทของผู้ประสานพลังแผ่นดิน ซึ่งก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

บทที่ 2

การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล ในความรับผิดชอบของกระทรวงแรงงาน

1. ความเป็นมาของนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล

จากการที่ปัญหายาเสพติดได้มีการแพร่ระบาดเป็นภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่อประเทศมาเป็นเวลานาน ซึ่งรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหามาโดยตลอด แต่ก็ไม่สามารถหยุดยั้งปัญหายาเสพติดได้ ปัญหายาเสพติดยังคงมีการแพร่ระบาดและยังทวีความรุนแรงมากขึ้น พร้อมกับการพัฒนารูปแบบของปัญหาให้มีความซับซ้อน สามารถแทรกซึมเข้าไปสู่ชุมชนทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย และทุกสถานที่ จนกระทั่งปี 2544 ปัญหายาเสพติดของประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤต ยาเสพติดแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางไปทั่วประเทศ รัฐบาลจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเป็นนโยบายสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติด พร้อมจัดทำ **Road map** การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด 4 ระยะ และกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินอีก 4 ยุทธศาสตร์ โดยสรุปดังนี้

1.1 Road Map การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด 4 ระยะ

รัฐบาลได้เห็นชอบการจัดทำ Road Map กำหนดเป้าหมายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ 1 (1 กุมภาพันธ์ - 30 เมษายน 2546) ยึดพื้นที่ แยกสาขา ทำลายวงจรยาเสพติด โดยมีเป้าหมาย หยุดยั้ง กวาดล้าง ทำลายการผลิต การค้า และการแพร่ระบาดของยาเสพติดในทุกพื้นที่

- ระยะที่ 2 (1 พฤษภาคม - 2 ธันวาคม 2546) ฟันฟุ ดุแล พัฒนา สร้างความเข้มแข็งของพลังแผ่นดินและชุมชน โดยมีเป้าหมายจัดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนให้หมดสิ้นไป หรือเบาบางลงจนอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตโดยปกติของประชาชน และประชาชนเกิดความพึงพอใจต่อการต่อสู้กับปัญหายาเสพติดของรัฐ

- ระยะที่ 3 (3 ธันวาคม 2546 - 30 กันยายน 2547) ดำรงความเข้มแข็งของพลังแผ่นดินและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายการเกิดความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกพื้นที่

- ระยะที่ 4 (1 ตุลาคม 2547 - 30 กันยายน 2548) มุ่งทำลายเงื่อนไขฝ่ายตรงข้ามให้หมดไป พัฒนาระบบเฝ้าระวังและสร้างความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา โดยมีเป้าหมายมุ่งที่จะเอาชนะยาเสพติดให้ได้ อย่างยั่งยืน และมีระบบเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ

1.2 ยุทธศาสตร์การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศ เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมรัฐบาลจึงได้กำหนด ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาดัวยาและผู้ค้ายาเสพติด (Supply) ได้มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานไว้ คือ การควบคุมพื้นที่หมู่บ้าน / ชุมชนชายแดนรวมทั้งช่องทางสำคัญที่มีปัญหาการลักลอบนำเข้า - ส่งออก ยาเสพติด ทั้งทางบกทางทะเลตลอดแนวชายแดนการยุติบทบาทหรือพฤติกรรมของนักค้ายาเสพติด

2) ยุทธศาสตร์การป้องกันผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand) โดยมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานไว้คือ การสร้างหมู่บ้านเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของหมู่บ้าน / ชุมชน ทั่วประเทศ การลดอัตราการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ให้เหลือไม่เกินร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียน การควบคุมและลดปริมาณการผลิตและนำเข้ายาเสพติด การประสานผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศด้านยาเสพติด การศึกษาวิจัยเพื่อประมาณการผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การพัฒนารูปแบบแนวทางและวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3) ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด / ผู้ติดยาเสพติด (Demand) โดยมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานไว้ คือ การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดทุกระบบอย่างน้อย 597,800 ราย

4) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ (Management) โดยมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานไว้คือ การเกิดความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาระบบอำนาจการและระบบงานที่เกี่ยวข้อง

จากกรอบยุทธศาสตร์การดำเนินงานทั้ง 4 ด้านที่รัฐบาลกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดนี้ รัฐบาลได้มอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวภายใต้บทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ปัญหายาเสพติดลดลงและหมดสิ้นไปในอนาคต

2. การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาลในความรับผิดชอบของกระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงานเป็นกระทรวงที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ใช้งานแรงงาน และสถานประกอบการ ซึ่งถือเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติด รัฐบาลจึงมอบหมายให้รับผิดชอบร่วมในการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้งานแรงงานและสถานประกอบการ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในส่วนความรับผิดชอบของกระทรวงแรงงานสามารถสนองตอบต่อนโยบายรัฐบาล กระทรวงแรงงานจึงได้กำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้งานแรงงานในสถานประกอบการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง 3 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธ

ศาสตร์การป้องกันผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand) ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติด (Demand) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ (Management) และดำเนินการตาม Road Map ที่กำหนด 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ - 30 กันยายน 2546

เป้าหมาย คือ การสกัดกั้นปัญหาเสพติดมิให้แพร่ระบาดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน และมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการสกัดกั้นกลุ่มผู้ใช้แรงงานและครอบครัวไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด สำหรับ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานในระยะที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านการป้องกันผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand) ประกอบด้วยมาตรการดำเนินงาน 3 มาตรการ คือ

1.1 มาตรการสกัดกั้นปัญหาเสพติด โดยการจัดฝึกอบรม เผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและวิธีการป้องกันปัญหาเสพติดในกลุ่มเป้าหมาย 1.82 ล้านคน รณรงค์ให้สถานประกอบการเข้าร่วมโครงการโรงงานสีขาว จัดตั้งชมรมต่อต้านยาเสพติดในสถานประกอบการตามโครงการ To Be Number One รวมทั้งสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสปัญหาเสพติด

1.2 มาตรการกระตุ้นสังคมให้เข้าร่วมการรณรงค์เฝ้าระวังและต่อต้านยาเสพติด ได้แก่ จัดกิจกรรมรณรงค์รวมพลังผู้ใช้แรงงานและสถาบันตนไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทั่วประเทศ และ ลงนามแสดงเจตจำนงไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของไตรภาคีด้านแรงงาน (ข้าราชการ นายจ้าง ลูกจ้าง)

1.3 มาตรการส่งเสริมสุขภาพและพละนาถยของผู้ใช้แรงงาน โดยขอความร่วมมือนายจ้างทุกสถานประกอบการให้มีกีฬาในโรงงาน การจัดแข่งขันฟุตบอลแรงงานระดับจังหวัด ภาค และชิงชนะเลิศระดับประเทศ

2. ด้านการแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (Demand) ประกอบด้วยมาตรการดำเนินงาน 2 มาตรการ คือ

2.1 มาตรการตัดวงจรปัญหากับการกลับเข้าสู่ขบวนการยาเสพติด โดยนำ ผู้ใช้แรงงานที่ติดยาเสพติดเข้าร่วมการบำบัดรักษาและคงสภาพการจ้างตามโครงการกลับสู่ชีวิตใหม่ ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมอาชีพ ทักษะฝีมือ และจัดหางานให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษา

2.2 มาตรการปรับทัศนคติและการปฏิบัติของสังคม ต่อผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด โดยการสร้างความเข้าใจให้แก่สังคมและนายจ้างเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำและการเข้าสู่สังคมอย่างมีความสุข พร้อมขอความร่วมมือนายจ้างให้โอกาสเป็นพิเศษในการจ้างงานแก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษา และได้รับการคัดกรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว

ระยะที่ 2 ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม – 2 ธันวาคม 2546

เป้าหมายคือ กลุ่มผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรม/บริการ 17.7 ล้านคน จำแนกเป็น แรงงานในระบบ 7.8 ล้านคน แรงงานนอกระบบ 9.9 ล้านคน โดยเฉพาะกลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน จำนวน 558 กลุ่ม ๆ ละ 10 – 30 คน รวมประมาณ 10,000 คนเศษ และกลุ่มผู้ว่างงาน/คนหางาน จำนวน 8 แสนคนเศษ

สำหรับยุทธศาสตร์ ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในระยะที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านการป้องกันผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand) ประกอบด้วยมาตรการดำเนินงาน 3 มาตรการ ได้แก่

1.1 มาตรการสกัดกั้นปัญหาเสพติด โดย จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโทษ และการป้องกันปัญหาให้แก่กลุ่มเป้าหมาย รมรณรงค์ให้สถานประกอบการเข้าร่วมโครงการโรงงานสีขาว และให้ความร่วมมือกับโครงการ To Be Number One

1.2 มาตรการกระตุ้นสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วม โดย สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเบาะแสและช่วยเหลือผู้มีปัญหา ลงนามแสดงเจตจำนงค์ต่อต้านยาเสพติดของไตรภาคีด้านแรงงาน

1.3 มาตรการส่งเสริมสุขภาพผู้ใช้แรงงาน โดย ขอความร่วมมือนายจ้างทุกสถานประกอบการให้มีกีฬาในโรงงาน

2. ด้านการแก้ไขปัญหาลูกเสพ/ผู้ติดยาเสพติด (Demand) ประกอบด้วยมาตรการดำเนินงาน 2 มาตรการ คือ

2.1 มาตรการตัดวงจรปัญหา โดย การช่วยเหลือผู้ใช้แรงงานที่ติดยาเสพติด ในสถานประกอบการให้ได้รับการรักษาและยังคงสภาพการจ้างงาน ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการส่งเสริมอาชีพ ทักษะฝีมือ และจัดหางานให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษาแล้ว

2.2 มาตรการปรับทัศนคติของสังคม/นายจ้างต่อผู้ผ่านการบำบัดรักษาจากการติดยาเสพติด โดย สร้างความเข้าใจให้แก่นายจ้างเพื่อให้โอกาสในการทำงานแก่ผู้ผ่านการบำบัด ขอความร่วมมือนายจ้างให้โอกาสเป็นพิเศษในการจ้างงานแก่ผู้ผ่านการบำบัด

จากมาตรการและแนวทางดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้เน้นย้ำให้กระทรวงแรงงานให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน เพื่อให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพสอดคล้องกับบทบาทสำคัญของกระทรวงแรงงานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการดำเนินงาน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการอื่นอย่างเต็มที่ กระทรวงแรงงานจึงได้บูรณาการโครงการ/กิจกรรม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไว้ภายใต้โครงการ รวมใจแรงงานไทย ไร้ยาเสพติด โดยกำหนดระดับการดำเนินงานไว้ 3 ระดับ เพื่อให้ครอบคลุม มีความต่อเนื่องและมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติด ดังนี้

1. ระดับกว้าง เป็นการดำเนินงานแบบบูรณาการให้ครอบคลุมเป้าหมายของกระทรวงแรงงานทั้งหมด มีโครงการ/กิจกรรมสำคัญ ได้แก่

1.1 การจัดอบรม/นิทรรศการ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโทษและการป้องกันยาเสพติด โดยสอดแทรกในภารกิจปกติของหน่วยงานแต่ละปี มีผู้ประกอบการและผู้ใช้แรงงานรับประโยชน์กว่า 8.4 ล้านคน

1.2 การลงนามแสดงเจตจำนงไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อสร้างกระแสต่อต้านยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานและครอบครัวและข้าราชการให้ได้จำนวน 28 ล้านคน ภายในวันที่ 2 ธันวาคม 2546

1.3 การรวมพลังผู้ใช้แรงงานทั่วประเทศ และประกาศตนไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

2. ระดับลึก เป็นการดำเนินงานแบบเจาะลึกลงไปถึงแก่นของปัญหาและนำมาแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมมีโครงการ/กิจกรรมสำคัญ ได้แก่

2.1 โครงการโรงงานสีขาว มีกลุ่มเป้าหมาย คือ สถานประกอบการขนาด 50 คนขึ้นไป ประมาณ 20,000 แห่ง ครอบคลุมลูกจ้าง 3 ล้านคน โดยกำหนดหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการโรงงานสีขาว 8 ข้อ ที่สถานประกอบการจะต้องดำเนินการและจะต้องได้คะแนน 80 คะแนน จาก 100 คะแนน จึงจะเป็นโรงงานสีขาว ดังนี้

1) มีนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	20 คะแนน
2) มีป้ายหรือประกาศเตือนเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมาย	10 คะแนน
3) มีคณะกรรมการรับผิดชอบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	10 คะแนน
4) มีการให้ความรู้พนักงานในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดประชุม อบรม	10 คะแนน
5) มีกิจกรรมรณรงค์ เพื่อต่อต้านยาเสพติด	10 คะแนน
6) มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปี และตรวจปัสสาวะให้แก่ลูกจ้าง	10 คะแนน
7) ไม่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	15 คะแนน
8) มีกระบวนการตรวจสอบ การดำเนินงานในส่วนรายละเอียด	15 คะแนน

เกณฑ์ 7 ข้อ โดยมีการบันทึกและเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

2.2 โครงการกลับสู่วิถีใหม่ เป็นโครงการรองรับโครงการโรงงานสีขาว เพื่อช่วยเหลือ ผู้ใช้แรงงานที่ติดยาเสพติดในสถานประกอบการ ให้ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง โดยขอความร่วมมือนายจ้างให้คงสภาพการจ้างดังเดิม

2.3 โครงการกีฬาในโรงงาน เป็นการขอความร่วมมือให้นายจ้างจัดลานกีฬาในโรงงาน

เพื่อให้ลูกจ้างได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเป็นการส่งเสริมพลาณามัย และส่งเสริมระบบแรงงานสัมพันธ์ ที่ดีนำสู่ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.4 การจัดการแข่งขันฟุตบอลแรงงาน ระดับจังหวัด ระดับภาค และชิงชนะเลิศระดับประเทศ

2.5 การสร้างเครือข่าย เพื่อเป็นผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดทำหน้าที่เฝ้าระวัง แจ่งเบาะแสและช่วยเหลือเพื่อนหรือผู้ที่มีปัญหาติดยาเสพติดจำนวน 90,000 คน หรือ 3% ของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ 50 คนขึ้นไป เข้าร่วมโครงการโรงงานสีขาวภายใน 2 ธันวาคม 2546 สำหรับสถานประกอบการขนาดต่ำกว่า 50 คน ได้มีการอบรมและรวมกลุ่มเป็นอาสาสมัครแรงงาน โดยมีแผนจะดำเนินการต่อเนื่องไปจนถึงปี 2547 เพื่อสร้างเครือข่ายอาสาสมัครแรงงานให้ได้ จำนวน 63,500 คน

3. ระดับกว้าง เป็นการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกับส่วนราชการต่าง ๆ มีโครงการ/กิจกรรมสำคัญ คือ

3.1 การฝึกอาชีพ เน้นแนวอาชีพ และจัดหางานให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษาจากการติดยาเสพติด ภารกิจนี้ กระทรวงแรงงานได้รับมอบหมายจากการประชุมระดับความคิดเห็นกำหนดแนวทางเพื่อเอาชนะยาเสพติดเมื่อ วันที่ 10 – 11 มีนาคม 2545 ณ จังหวัดเชียงราย เพื่อให้กระบวนการบำบัดเป็นไปอย่างครบวงจร สามารถฟื้นฟูพัฒนาผู้ผ่านการบำบัดและกลับเข้าสู่สังคมอย่างมีความสุข โดยมีเป้าหมายดำเนินการในปี 2546 จำนวน 20,000 คน

3.2 การปรับทัศนคตินายจ้าง/ผู้ประกอบการที่มีต่อผู้ติดยาเสพติด/ผู้ผ่านการบำบัดการรักษา โดยการให้ความรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจผ่านทางภารกิจปกติอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดประชุม/สัมมนาเพื่อให้ นายจ้างให้โอกาสในการทำงานแก่กลุ่มเป้าหมายดังกล่าว และอนุญาตให้ผู้ใช้แรงงานที่ติดยาเสพติดได้เข้ารับการรักษาในฐานะผู้ป่วย มีเป้าหมายดำเนินการปี 2546 จำนวน 66,874 คน

3.3 โครงการ To Be number One กิจกรรมในการดำเนินโครงการ To Be number One ประกอบด้วย 3 กิจกรรมหลัก คือ

- 1) การจัดตั้งชมรม To Be number One โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้
 - เชิญชวนให้ผู้ประกอบการ พนักงาน ลูกจ้าง สมัครเข้าเป็นสมาชิก
 - ประสานสถานประกอบการขออนุญาตเข้าที่แจ้งการจัดตั้งชมรม To Be

number One

- 2) กิจกรรมของชมรม To Be number One

- การสร้างกระแสในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด
- สร้างความเข้าใจและยอมรับผู้มีปัญหายาเสพติด
- ขอรับการสนับสนุนองค์ความรู้/วิทยากรในเรื่องการป้องกันยาเสพติด

ยาเสพติด

3) การประกวดกิจกรรมสถานประกอบการ To Be number One

- มีการจัดตั้งชมรม To Be number One ในสถานประกอบการนั้นๆ
- มีสมาชิกจำนวนมาก
- มีการค้นหาและให้การดูแลช่วยเหลือผู้เสพหรือติดยา
- มีการจัดบริการบำบัดรักษาเบื้องต้นแก่ผู้เสพหรือผู้ติดยา
- มีบริการดูแลส่งตัวผู้เสพหรือติดยาที่มีอาการรุนแรงไปยังสถานบำบัด
- มีผลงานที่สามารถนำเสนอให้เห็นเป็นรูปธรรม
- มีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ

โครงการ/กิจกรรมดังกล่าว กระทรวงแรงงานได้บูรณาการและดำเนินการภายใต้โครงการรวมใจ แรงงานไทย ไร้ยาเสพติด ซึ่งมีลูกจ้างรวมทั้งครอบครัวได้รับประโยชน์กว่า 40.42 ล้านคน เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายโรงงานสีขาว

ระยะที่ 3 ระหว่างวันที่ 3 ธันวาคม 2546 – 30 กันยายน 2547

เป้าหมายเพื่อดำรงความเข้มแข็งของพลังแผ่นดินและชุมชนในการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยมีกลุ่มเป้าหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงแรงงาน ปีงบประมาณ 2547 จำนวน 8.91 ล้านคน ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ 7.8 ล้านคน ผู้ว่างงาน 8 แสนคน กำลังหางาน/ผู้เตรียมเข้าสู่ตลาดแรงงาน 3 แสนคน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน 1 หมื่นคน

สำหรับยุทธศาสตร์การดำเนินงานต่อผู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงแรงงาน ในระยะที่ 3 แบ่งออกเป็น ด้าน คือ

1. ด้านการป้องกันผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand) ประกอบด้วยมาตรการ 3 มาตรการ คือ

1.1 มาตรการดำรงความเข้มแข็งเครือข่ายผู้ประสานพลังแผ่นดิน โดยให้ความรู้แก่ผู้ประสานพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติดให้เข้าใจบทบาทและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพให้ครบทุกจังหวัด เผยแพร่ความรู้/จัดนิทรรศการเกี่ยวกับโทษและการป้องกันปัญหา ยาเสพติดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คนหางาน ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ

1.2 มาตรการดำรงความเข้มแข็งในการต่อต้านยาเสพติดในสถานประกอบการ โดยรณรงค์ให้สถานประกอบการเข้าร่วมโครงการโรงงานสีขาวอย่างต่อเนื่องเพื่อนายจ้าง ลูกจ้าง ร่วมมือป้องกันมิให้ยาเสพติดแพร่ระบาดเข้าสู่โรงงาน ติดตามสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการโรงงานสีขาวให้ผ่านเกณฑ์เพื่อเป็นสถานประกอบการเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ขอความร่วมมือนายจ้างอนุญาตให้ผู้ใช้แรงงานที่ติดยาเสพติดได้เข้ารับการบำบัดและรับกลับเข้าทำงาน ให้ความร่วมมือโครงการ/

กิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการกับหน่วยงานภายนอกโดยบูรณาการไปในคราวเดียวกับโครงการ/กิจกรรม ของกระทรวงแรงงาน

1.3 มาตรการส่งเสริมสุขภาพและพละนาามัยของผู้ใช้แรงงาน ส่งเสริมให้นายจ้างจัดกีฬาในโรงงานเพื่อเสริมสร้างพละนาามัยที่ดีให้ผู้ใช้แรงงานห่างไกลยาเสพติด

2. ด้านการแก้ไขปัญหาลูกเสพ/ผู้ติดยาเสพติด (DEMAND) ประกอบด้วยมาตรการดำเนินงาน 1 มาตรการ คือ

2.1 มาตรการตัดวงจรปัญหาการกลับเข้าสู่ขบวนการเสพยาเสพติด โดย ให้ความร่วมมือฝึกอาชีพให้ผู้ผ่านการบำบัด ให้ความร่วมมือแนะแนวอาชีพ และจัดหางานให้ผู้ผ่านการบำบัด ทรณรงค์ปรับเจตคตินายจ้าง ผู้ประกอบการ เพื่อให้โอกาสผู้ผ่านการบำบัดได้ทำงาน

3. ด้านการบริหารจัดการ (Management)

โดยให้มีการบูรณาการงานโครงการ มิให้ทำงานซ้ำซ้อนและสนับสนุนการดำเนินงานด้านยาเสพติดในภาคเอกชนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบด้วย 2 มาตรการหลัก ได้แก่

3.1 เสริมประสิทธิภาพในการทำงาน โดย บูรณาการ งาน/โครงการ มิให้ทำงานซ้ำซ้อน กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนและงบประมาณปี 2547 ประเมินผลการดำเนินงาน

3.2 ส่งเสริมภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วม (ระยะยาว) ผลักดันมาตรการลดหย่อนภาษีให้ภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ระยะที่ 4 ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2547- 30 กันยายน 2548

เป้าหมายเพื่อมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้สถานประกอบการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไปทั่วประเทศ ร้อยละ 80 เป็นสถานประกอบการเข้มแข็ง โดยมีสถานประกอบการเป้าหมาย 20,583 แห่ง

สำหรับยุทธศาสตร์การดำเนินงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงแรงงาน ในระยะที่ 4 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านการป้องกันกลุ่มผู้ใช้แรงงานเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand) ประกอบด้วยมาตรการดำเนินงาน 4 มาตรการ คือ

1.1 มาตรการรณรงค์สร้างจิตสำนึกสร้างภูมิคุ้มกันแก่ผู้ใช้แรงงาน โดยเผยแพร่ความรู้/ จัดนิทรรศการเกี่ยวกับโทษและการป้องกันปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ส่งเสริมบทบาทของสหภาพแรงงานให้เข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านยาเสพติดและเฝ้าระวังปัญหา

1.2 มาตรการดำรงความเข้มแข็งเอาชนะปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ในปี 2548 ในสถานประกอบการ 50 คนขึ้นไปทั่วประเทศ จำนวน 20,583 แห่ง โดย รณรงค์ให้สถานประกอบการ 50 คนขึ้นไป เข้าร่วมโครงการ โรงงานสีขาวครบทุกแห่งและติดตามผลให้ผ่านเกณฑ์ โรงงานสีขาวร้อยละ

80 Re-X- Ray ค้นหาผู้ใช้แรงงาน ในสถานประกอบกิจการที่ติดยาเสพติดและขอความร่วมมือนายจ้างให้เข้ารับการบำบัดและรับกลับเข้าทำงาน

1.3 มาตรการส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประสานพลังแผ่นดินในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ในสถานประกอบกิจการ จำนวน 124,879 คน ให้มีศักยภาพและสามารถเฝ้าระวังปัญหาในสถานประกอบกิจการของตนเอง โดยให้ความรู้แก่ผู้ประสานพลังแผ่นดินเข้าเฝ้าพบปะและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ครบทุกสถานประกอบกิจการที่มีการจัดตั้งเครือข่ายผู้ประสานพลังแผ่นดินและผู้ประสานพลังแผ่นดินสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ระหว่างกัน

1.4 มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ในสถานประกอบกิจการ โดยจัดให้มีกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพให้แก่ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบกิจการ เช่น กีฬา ในโรงงาน การออกกำลังกาย

2. ด้านการแก้ไขผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติด (Demand) ประกอบด้วยมาตรการดำเนินงาน

1 มาตรการ คือ

2.1 มาตรการให้ผู้ผ่านการบำบัดสามารถมีอาชีพที่เลี้ยงตนเองได้ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยให้ร่วมมือฝึกอาชีพ ให้ความรู้เรื่องการแนะแนวอาชีพ ให้ความรู้เรื่องการมีงานทำและข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน รมรณรงค์สร้างเจตคติแก่นายจ้างให้โอกาสผู้ผ่านการบำบัดเข้าทำงาน

3. ด้านยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ (Management) ประกอบด้วยมาตรการดำเนินงาน 3 มาตรการ คือ

3.1 มาตรการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดของกระทรวงแรงงาน (ศตส.รง) โดยจัดให้มีการประชุม ศตส.รง. อย่างสม่ำเสมอ

3.2. มาตรการติดตาม / ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ 2548 โดยให้มีการติดตามและรายงานผลทุก 3 เดือน ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

บทที่ 3

ปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ

1. ความเป็นมาของปัญหา

ปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานเริ่มก่อตัวและส่งผลกระทบต่อสังคมในช่วงที่ประเทศไทยกำลังพัฒนาเข้าสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NICs : New Industry Countries) ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519)

ในระยะแรกผู้ใช้แรงงานบางสาขาอาชีพใช้สารกระตุ้นประสาทเพื่อการทำงานได้แก่ ยาห่าน (ฟีโมลัน) ยาโคบาล (ฟีโมลัน) ยาอี (อีเฟดรีน) ยาบ้า ใบกระท่อม รวมทั้งเครื่องดื่มชูกำลัง ต่อมาปัญหายาเสพติดได้แพร่กระจายอย่างกว้างขวาง และรวดเร็ว ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2541 โดยเฉพาะยาบ้า ซึ่งจากการศึกษาวิจัยสภาพการใช้ยาเสพติดในผู้ใช้แรงงาน พบว่ากลุ่มอาชีพที่มีการเสี่ยงสูงต่อการใช้ยาเสพติด ได้แก่ คนขับรถบรรทุก แรงงานประมง แรงงานภาคเกษตร แรงงานก่อสร้าง แรงงานภาคอุตสาหกรรม และแรงงานในสถานเริงรมย์ โดยพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดในผู้ใช้แรงงานแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ใช้เพื่อความสนุกสนาน และกลุ่มที่ใช้เพื่อช่วยให้ทำงานได้ทนได้นานอันหมายถึงรายได้ที่จะเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับปริมาณงานที่ทำได้มากกว่าปกติจากแรงกระตุ้นของฤทธิ์ยาเสพติด

เมื่อพูดถึงปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ คนส่วนใหญ่จะนึกถึงองค์กรภาคธุรกิจที่มีปัญหาพนักงานในองค์กรเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการไม่ใช่แต่เพียงเกิดจากพนักงานหรือบุคลากรภายในที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเท่านั้น ยังรวมถึงการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของบุคคลภายนอกในบริเวณองค์กรหรือสถานประกอบการด้วย

2. สาเหตุการใช้ยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน

บนพื้นฐานการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคมทุกวันนี้ ความเป็นอยู่ ความยากจน ความเหงา ความไม่สมหวัง การแข่งขัน ฯลฯ ล้วนแต่เป็นปัญหาที่ทำให้บุคคลต้องดิ้นรนเพื่อแสวงหาทางออกให้กับชีวิตของตนเอง ซึ่งแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ผลออกมาจึงมีทั้งทางบวกและทางลบ ใครสมหวังก็ได้ดีไป ใครผิดหวังก็ยิ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมาที่ยิ่งสลับซับซ้อนมากขึ้น บางคนหาทางออกให้กับตนเองไม่ได้ ก็หันมาพึ่งยาเสพติดเพื่อให้ลืมปัญหา จนทำให้ปัจจุบันปัญหา ยาเสพติดได้แพร่ระบาดไปในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น สำหรับกลุ่มผู้ใช้แรงงาน จากผลการวิจัยพบว่าการแพร่ระบาดของยาเสพติดมีสาเหตุหลัก 3 ประการ คือ

3.1 สาเหตุเกิดจากตัวผู้ใช้แรงงานเอง

- 1) ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน และความคลายเครียด
- 2) เพิ่มรายได้ โดยทำงานล่วงเวลาเกินกว่าที่ร่างกายจะรับได้ จึงต้องใช้ยาเสพติด
- 3) เพื่อลดความอาย เช่นผู้ที่ให้บริการในสถานเริงรมย์ โดยใช้ยาเสพติดประสาหรือ

กล่อมประสาทให้กล้าแสดงออก

3.2 สาเหตุที่เกิดจากเจ้าของสถานประกอบการขาดคุณธรรม

ต้องการแสวงหาผลกำไรมากขึ้น โดยการเอาเปรียบผู้ใช้แรงงาน ด้วยการสร้างแรงจูงใจในทางที่ผิด เช่น การเพิ่มค่าตอบแทนให้กับพนักงานขับรถยนต์โดยสารในช่วงเทศกาลสำคัญ หากผู้ใช้แรงงานมีความต้องการผลตอบแทนที่สูงขึ้น จำเป็นต้องฝึกทำงานเกินสภาพร่างกายที่จะรับได้ จึงต้องพึ่งพายาเสพติดโดยไม่ตั้งใจ หรือหลอกให้ผู้ใช้แรงงานเสพยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาทโดยไม่รู้ตัวเพื่อหวังผลในการทำงานที่มากขึ้น เช่น อัจฉนาเอายาบ้าผสมน้ำให้กลุ่มผู้ใช้แรงงานตัดฟันไร่อ้อยเต็ม โดยไม่รู้ตัว

3.3 สาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

1) สภาพแวดล้อมการทำงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับยาเสพติดบางชนิด เช่น ผู้ใช้แรงงานที่มีอาชีพช่างเฟอร์นิเจอร์ ช่างทาสี ช่างซ่อมตัวถังรถยนต์ ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับสารระเหยประเภททินเนอร์ และกาว เป็นต้น

2) สภาพการทำงานบังคับ เนื่องจากเจ้าของสถานประกอบการต้องการเร่งผลงงานให้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดหรือทันตามฤดูกาล ทำให้ผู้ใช้แรงงานที่มีอาชีพก่อสร้าง แรงงานในภาคเกษตร แรงงานประมง เป็นต้น ต้องใช้ยาเสพติดประเภทกระตุ้น เพื่อให้เกิดความตื่นตัว และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานมากยิ่งขึ้น

3. ผลกระทบของปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ

เมื่อมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในองค์กรไม่ว่าจะกรณีใดก็ตามย่อมส่งผลกระทบต่อองค์กรทั้งสิ้น ผลกระทบของปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการแบ่งเป็น 2 ประเภทตามลักษณะปัญหา ดังนี้

2.1 ผลกระทบที่เกิดจากพนักงานในองค์กรกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ

แม้ว่าจะมีบทเรียนจากอุบัติเหตุหรือผลกระทบที่เกิดจากพนักงาน/ผู้ใช้แรงงานใช้ยาเสพติดปรากฏให้เห็นโดยตลอด ตั้งแต่ช่วงเล็กๆ ในหมู่บ้านชาวประมงหรือลูกเรือทำร้ายได้จนถึงแก่ชีวิตเพียงต้องการให้นำเรือเข้าฝั่งเพื่อมารับเฮโรอีนไปเสพในเรือ หรือชาวตั้งของประเทศ เมื่อปี 2534 ที่เกิดอุบัติเหตุรถบรรทุกแก๊สพลิกคว่ำจนเกิดระเบิดทำให้ผู้บริสุทธิ์จำนวนมากต้องสูญเสียทรัพย์สิน บาดเจ็บ พิการ และบางรายได้รับอันตรายถึงขั้นเสียชีวิต ซึ่งสาเหตุมาจากพนักงานขับรถเสพยาเสพติด ยังคงเป็นเหตุการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของประชาชนทั้งประเทศ รวมทั้งข่าวคุ่นเคี้ยวที่ปรากฏให้เห็นอยู่บ่อยครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2539 – 2545 ซึ่งเป็นช่วงที่ยาบ้าแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางในหมู่บ้านชุมชนทั่วประเทศที่คนเมายาบ้าสร้างความแตกตื่นด้วยการปีนดึกหรือเสาสสูง จับเด็กหรือสตรีเป็นตัวประกัน

จากเหตุการณ์ความสูญเสียและความวุ่นวายที่ส่งผลกระทบต่อผู้บริสุทธิ์ดังกล่าว ล้วนแต่มีสาเหตุมาจากยาเสพติด แต่เมื่อให้พิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดจากพนักงานมีปัญหายาเสพติด คนส่วนใหญ่

รวมทั้งผู้ประกอบการ หรือแม้แต่ตัวพนักงานเองกลับมองไม่ออกว่าการที่พนักงานเสพ/ติดยาเสพติดจะส่งผลกระทบต่อตัวผู้เสพ สถานประกอบการ จนถึงประเทศชาติโดยรวมได้อย่างไร แต่หากมองถึงคุณสมบัติของยาเสพติด ซึ่งหมายถึง ยาหรือสารเคมีที่เข้าสู่ร่างกายแล้วจะมีผลเสียต่อร่างกาย ต่ออารมณ์ หรือพฤติกรรมของผู้ใช้ให้มีใจจดจ่อ และชวนขวายที่จะหายานั้นมาใช้เป็นประจำ ดังนั้น สถานประกอบการที่มีปัญหาพนักงานเสพ/ติดยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นสถานประกอบการขนาดหรือประเภทใด ย่อมมีผลกระทบที่สำคัญ 2 ด้าน คือ

1) ผลกระทบต่อผู้เสพ ผู้ใช้แรงงานที่เสพ/ติดยาเสพติด จะได้รับผลกระทบต่าง ๆ ดังนี้

- สติปัญญาเสื่อม หวาดระแวง มีอาการโรคจิต หูแว่ว ประสาทหลอน
- การเคลื่อนไหวของร่างกายเสื่อม เชื่องช้า มือเท้าสั่น กระสับกระส่าย หายที่สุดจะมี

อาการแบบโรคพาร์คินสัน

- อารมณ์แปรปรวนง่าย ขาดยา จะหงุดหงิด ซึมเศร้า เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย นอนไม่

หลับ หวาดกลัว ผวาง่าย

- พฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรง ขาดความยับยั้งชั่งใจ
- ประสิทธิภาพการทำงานลดลง
- รายได้ลดลง เนื่องจากหยุดงาน/ประสิทธิภาพการทำงานลดลง
- ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เนื่องจากซื้อยามาเสพ รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายรักษาอาการเจ็บป่วยที่

เนื่องจากการใช้ยาเสพติด

- หวาดระแวง กลัวถูกจับ คนอื่นไม่ยอมรับ
- เสียประสิทธิภาพการทำงานเนื่องจากไม่ใส่ใจการทำงานละเลยการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ

2) ผลกระทบต่อองค์กร สถานประกอบการที่มีพนักงานเสพ/ติดยาเสพติดจะได้รับผลกระทบ

ต่าง ๆ ดังนี้

- ผลผลิตลดลง เนื่องจากประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานลดลง
- มีโอกาสการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน เนื่องจากประสิทธิภาพการทำงานลดลง
- ค่าใช้จ่ายในการชดเชยความเสียหายที่เกิดจากอุบัติเหตุจากการทำงานเพิ่มขึ้น
- เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลอาการเจ็บป่วยที่เนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด
- ปัญหาความขัดแย้งในพนักงาน
- ปัญหาลักขโมย
- เพิ่มภาระการบริหารงานบุคคล
- ภาพลักษณ์ขององค์กร

2.2 ผลกระทบที่เกิดจากบุคคลภายนอก กระทำคามผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ

สถานประกอบการบางประเภทเป็นสถานที่ที่มีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการเป็นแหล่งมั่วสุมการกระทำคามผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งการเสพ การค้า และการลักลอบ ผู้กระทำคามผิดเกี่ยวกับยาเสพติดส่วนใหญ่พบในนักท่องเที่ยวในสถานเริงรมย์ ผู้เช่าห้องพัก/บ้านเช่า พนักงานบริษัทรับเหมาช่วง (subcontract) ผู้โดยสารที่ใช้บริการขนส่งมวลชนทั้งทางบกและทางอากาศซึ่งจะมีผลกระทบต่อองค์กร คือ

- ภาพลักษณ์ขององค์กร
- เกิดความวุ่นวาย การก่อกวนและความไม่สงบเรียบร้อยทำให้ผู้มารับบริการเกิดความ

รำคาญ

- ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้มารับบริการ
- ความไม่ปลอดภัยในชีวิตของพนักงานและทรัพย์สินขององค์กร
- พนักงานมีโอกาสเสี่ยงต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งการเสพ และการค้า

จากสาเหตุ และสภาพปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการ ซึ่งมีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกหลายอย่างที่เป็นเงื่อนไขให้สถานประกอบการมีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาเสพติด เนื่องจากสถานประกอบการเป็นสถานที่ที่มีบุคคลหลากหลายเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งมีทั้งตรงกันและแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้แรงงาน พนักงานลูกจ้าง บุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการตามประเภทการให้บริการของสถานประกอบการนั้น ๆ จากความหลากหลายต่าง ๆ นี้ ทำให้การแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการไม่สามารถกระทำได้โดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่จำเป็นต้องใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาลักษณะเดียวกับหมู่บ้านหรือชุมชนต่าง ๆ นั่นคือการใช้แนวทางของพลังแผ่นดินในการแก้ไขปัญหา

4. สถานการณ์ปัญหาเสพติดในสถานประกอบการจังหวัดนราธิวาส

จากผลการดำเนินงานโครงการโรงงานสีขาวในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งได้เริ่มดำเนินโครงการมาตั้งแต่ปี 2544 โดยสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดนราธิวาส เพื่อส่งเสริมและรณรงค์ให้ลูกจ้างได้เห็นความสำคัญและร่วมมือในการป้องกันมิให้ยาเสพติดแพร่ระบาดเข้าไปในสถานประกอบการ และเพื่อให้นายจ้างได้ปฏิบัติให้สอดคล้องตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำคามผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ โดยมีผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2548 ดังนี้

ผลการดำเนินโครงการโรงงานสีเขียวใน จังหวัดนราธิวาส (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2548)

ดังนี้

จำนวน สปก. ทั้ง หมด (แห่ง)	จำนวนสถาน ประกอบการขนาด 50 คนขึ้นไป (แห่ง)	เข้าร่วมโครงการ				ผ่านเกณฑ์			
		ขนาด 50 คนขึ้นไป		ขนาด 1 – 49 คน		ขนาด 50 คนขึ้นไป		ขนาด 1 – 49 คน	
		จำนวน สปก. (แห่ง)	จำนวน ลูกจ้าง (คน)	จำนวน สปก. (แห่ง)	จำนวน ลูกจ้าง (คน)	จำนวน สปก. (แห่ง)	จำนวน ลูกจ้าง (คน)	จำนวน สปก. (แห่ง)	จำนวน ลูกจ้าง (คน)
1,727	25	20	2,846	102	1,571	20	2,846	97	1,385

ที่มา : สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
จังหวัดนราธิวาส

จากข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการโรงงานสีเขียว สามารถนำมาวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติดในสถานประกอบการจังหวัดนราธิวาสโดยยึดระดับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กระทรวงแรงงาน กำหนด คือ สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์โรงงานสีเขียวไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ดังนี้ ในที่นี้จะพิจารณาเฉพาะข้อมูลสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไป ซึ่งจะเห็นได้ว่าจำนวนสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไปในจังหวัดนราธิวาสมีจำนวน 25 แห่ง เข้าร่วมโครงการโรงงานสีเขียวทั้งสิ้นจำนวน 20 แห่งคิดเป็นร้อยละ 80 และผ่านเกณฑ์โรงงานสีเขียว 20 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวนี้สามารถเป็นตัวชี้วัดสถานการณ์ยาเสพติดในสถานประกอบการจังหวัดนราธิวาสว่าสถานการณ์ยาเสพติดอยู่ในระดับที่ไม่เป็นปัญหาน่าวิตก ซึ่งเหตุผลที่สามารถนำข้อมูลของโรงงานสีเขียวมาวิเคราะห์ ถึงสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ เพราะว่า สถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์โรงงานสีเขียวได้ต้องเป็นสถานประกอบการที่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ 8 ข้อ และต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 โดยมีคณะทำงาน ซึ่งได้กับการแต่งตั้งจากภาครัฐเป็นผู้พิจารณาตัดสินและตรวจสอบ ดังนั้นจากข้อมูลสถิติในสถานประกอบการจังหวัดนราธิวาสที่มีสถานประกอบการผ่านเกณฑ์โรงงานสีเขียวถึง 100% นั้น ถึงแม้จะเป็นเพียงข้อมูลส่วนหนึ่งแต่ก็เป็นข้อมูลที่มาจากการปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการโดยตรง จึงสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ปัญหายาเสพติดได้ในระดับหนึ่ง

แต่อย่างไรก็ดีข้อมูลสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการโรงงานสีเขียวในจังหวัดนราธิวาสส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการประเภทการผลิต การขายและบริการ แต่ยังมีสถานประกอบการประเภทสถานเริงรมย์อีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการโรงงานสีเขียว ซึ่งถือเป็นสถานประกอบการที่มีความเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติด และโอกาสแพร่ระบาดของปัญหายาเสพติดก็มีได้ง่ายในสถานประกอบการประเภทนี้ โดยเฉพาะในจังหวัดนราธิวาสซึ่งเป็นจังหวัดชายแดน นักเที่ยวส่วนใหญ่จึงเป็นนักท่องเที่ยวที่มา

จากประเทศมาเลเซีย ซึ่งอาจเป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการยาเสพติดที่ทางการไม่สามารถตรวจสอบและยากแก่การควบคุม แต่ถึงกระนั้น ขณะนี้ก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ยืนยันจากหน่วยงานใดที่ระบุถึงสถานการณ์ด้านยาเสพติดในสถานประกอบการประเภทดังกล่าวให้เห็นถึงสภาพปัญหาอย่างชัดเจน

บทที่ 4

ผู้ประสานพลังแผ่นดินกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานประกอบการ

1. ความเป็นมาของพลังแผ่นดิน

นายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร) ได้กำหนดแนวทางการใช้พลังแผ่นดินครั้งแรก ในการประชุมระดมความคิด กำหนดแนวทางเพื่อเอาชนะยาเสพติด เมื่อวันที่ 10-11 มีนาคม 2544 ที่จังหวัด เชียงราย โดยได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินในการประชุมดังกล่าว และต่อมานายกรัฐมนตรีได้กล่าว ในรายการ นายกษ พุดคุยกับประชาชน ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2544 ว่า "เราจะใช้ยุทธศาสตร์ที่เรียกว่า พลังแผ่นดิน พระเจ้าอยู่หัวของเราทรงพระนามว่า ภูมิพล แปลว่า พลังของแผ่นดิน เราจะใช้พลังตรงนี้มาช่วยให้บ้านเมือง หลุดพ้นจากภาวะวิกฤต " จากนั้นจึงได้กำหนด ยุทธศาสตร์แนวทางการใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติดให้กับส่วนราชการมาดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกพื้นที่และทุกภาคส่วน

2. ความหมายของพลังแผ่นดินและผู้ประสานพลังแผ่นดิน

พลังแผ่นดินคืออะไร มีผู้ให้ความหมายของพลังแผ่นดินไว้หลากหลาย แต่โดยสรุปแล้วมีความหมายว่า "พลังแผ่นดิน" คือ ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยการระดมสมอง ระดมความคิด จากทุกส่วนในสังคมไทย ผนึกกำลังร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่ถือว่าเป็นปัญหาวิกฤติของประเทศ มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติ กระทบต่ออนาคตของแผ่นดิน เราชรักแผ่นดินนี้ เราชรักที่จะต่อสู้ปัญหานี้ ให้เสร็จสิ้นไป ดังนั้น ผู้ประสานพลังแผ่นดิน จึงหมายถึง ผู้คอยประสานในการสอดส่องดูแล ติดตาม และป้องกันมิให้เกิดปัญหายาเสพติดขึ้นในกลุ่มหรือสังคมของตนเอง พร้อมประสานงานในการสนับสนุนทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดการรวมพลัง รวมความคิด และระดมสมองกันแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนไม่ เป็นปัญหาสังคมต่อไป

3. บทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดิน

ผู้ประสานพลังแผ่นดินถือเป็นกลไกหลักระดับพื้นที่ที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดไม่ให้หวนกลับเข้ามาในพื้นที่และเป็นพลังมวลชนที่

สำคัญในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา ซึ่งก่อนจะกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดินผู้เขียนใคร่ขอทำความเข้าใจถึงผู้ประสานพลังแผ่นดินว่าเป็นใคร มาจากไหน

จากการศึกษาในเรื่องของพลังแผ่นดิน และผู้ประสานพลังแผ่นดินที่เขียนไว้ในเอกสารและบทความต่าง ๆ ตลอดจนยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานแล้ว พอนิยามได้ว่า ผู้ประสานพลังแผ่นดินคือผู้ที่สนใจเข้ามาร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มของตนด้วยความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งที่จะทำให้ปัญหายาเสพติดหมดไปจากสังคมแวดล้อมของตนเองโดยเฉพาะผู้ที่ผู้นำ เป็นหัวหน้า หรือเป็นผู้ควบคุมองค์กรนั้น ๆ เพราะบุคคลกลุ่มนี้สามารถใช้หน้าที่ความเป็นผู้นำผลักดันให้การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแนวทางของพลังแผ่นดินให้สำเร็จได้ง่ายขึ้น ด้วยการชักจูงให้สมาชิกร่วมกันป้องกันกลุ่มเสี่ยง ปลูกพลังแผ่นดิน กระตุ้นและปลูกจิตสำนึกของสมาชิกในกลุ่มหรือในองค์กรให้มีความรู้ ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย และยังเกิดความมุ่งมั่นที่จะร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งหากจะแบ่งผู้ประสานพลังแผ่นดินออกเป็นกลุ่มก็สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มหลัก ๆ คือ

- 1) ผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน
- 2) ผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานศึกษา
- 3) ผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ
- 4) ผู้ประสานพลังแผ่นดินในกลุ่มพลังทางสังคมอื่น ๆ เช่น ผู้ประสานพลังแผ่นดินของ

ราชการ องค์กรสตรี องค์กรประชาชน สมาคมต่าง ๆ ฯลฯ

สำหรับบทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดิน ในทุกระดับ ทุกกลุ่มโดยทั่วไปมีหน้าที่หลักที่สำคัญ คือ การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และป้องกันมิให้ยาเสพติดหวนกลับมาสร้างปัญหาได้อีก แต่ถึงกระนั้นก็ยังมีรายละเอียดปลีกย่อยในบทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดินแต่ละกลุ่มที่อาจมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างไปตามสภาพแวดล้อมของกลุ่มและความเหมาะสมในการแก้ไขปัญหานั้นๆ กัน ดังนั้น ผู้เขียนจึงขอกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดินในแต่ละกลุ่มเพื่อให้เห็นว่าผู้ประสานพลังแผ่นดินในแต่ละกลุ่มมีบทบาทหน้าที่อย่างไร โดยสรุป ดังนี้

- 1) ผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน มีหน้าที่หลักในการประสานงานทุกฝ่ายให้มาร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้วยการป้องกันกลุ่มเสี่ยง ติดตามดูแลผู้ติด/ผู้เสพและผู้ผ่านโครงการทำความดีเพื่อแผ่นดิน พร้อมทั้งดำเนินการด้านการข่าว และดำเนินงานหมู่บ้านชุมชนเข้มแข็ง

2) ผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานศึกษา มีหน้าที่หลักในการป้องกัน และป้อง

ปราม โดยการตรวจสอบสอดส่อง ดูแล พฤติกรรมของเด็กนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนผู้ได้บังคับบัญชามิให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด พร้อมหาทางป้องกันกลุ่มเสี่ยงและให้โอกาสสำหรับเด็กนักเรียนที่ผ่านการบำบัด ดำเนินการด้านการข่าว สร้างระบบเฝ้าระวัง และจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

3) ผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ มีหน้าที่หลักในการป้องกัน สอดส่อง ติดตามดูแลพฤติกรรมของผู้ใช้แรงงาน และบุคคลผู้เกี่ยวข้องที่เป็นกลุ่มเสี่ยง สร้างและขยายเครือข่ายผู้ประสานพลังแผ่นดิน พร้อมกำหนดมาตรการเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติดในสถานประกอบการ ดำเนินการด้านการข่าว และประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อระดมสมองระดมความคิดในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในสถานประกอบการของตน

4) ผู้ประสานพลังแผ่นดินในกลุ่มพลังทางสังคมอื่น ๆ เช่น ผู้ประสานพลังแผ่นดินของราชการ องค์กรสตรี องค์กรประชาชน สมาคมต่าง ๆ มีหน้าที่หลักในการตรวจสอบ สอดส่องดูแลพฤติกรรมของผู้ได้บังคับบัญชาหรือสมาชิกไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และกำหนดมาตรการในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ติดตาม เฝ้าระวังปัญหา และกำหนดแผน/นโยบายการปฏิบัติการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ในองค์กร ดำเนินการด้านการข่าว พร้อมประสานการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเน้นกิจกรรมที่ทำให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา

โดยสรุปจะเห็นได้ว่าบทบาทหน้าที่หลักของผู้ประสานพลังแผ่นดิน คือ การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือกลุ่มเสี่ยงทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเด็กเยาวชน กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และกลุ่มอื่น ๆ นอกจากนี้ผู้ประสานพลังแผ่นดินยังมีบทบาทหน้าที่ในการเฝ้าระวังป้องกันมิให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดเกิดในชุมชนหรือองค์กรของตนเองภายใต้ภารกิจหลักอีก 5 ประการ คือ

1) การป้องกันกลุ่มเสี่ยง โดยการสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นตัวอย่างที่ดี สร้างจิตสำนึกและรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ลดปัจจัยเสี่ยง เช่น ควบคุมแหล่งอบายมุขในหมู่บ้าน ฯลฯ สร้างปัจจัยเสริม เช่น การออกกำลังกาย การปฏิบัติตามหลักศาสนาวัฒนธรรม ฯลฯ สนับสนุนโครงการ เพื่อความเป็นที่หนึ่ง (To Be Number One)

2) การติดตามดูแลผู้ติด/ผู้เสพ โดยการให้โอกาส ให้กำลังใจและดูแลผู้เสพ เพื่อให้กลับตัวเป็นคนดี คีนสุสังคม พ้นฟู ดูแล ให้อาชีพหลังการบำบัด เฝ้าระวังติดตามและรายงานเพื่อพบผู้ติด/ผู้เสพ และประสานโรงพยาบาลหรือสถานอนามัยใกล้บ้าน

3) การติดตามผู้ผ่านโครงการทำความดีเพื่อแผ่นดิน โดยการให้อภัยผู้สำนึกผิด ประธานให้มีอาชีพสุจริต ติดตามดูแลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง คบหาสมาคมอย่างปกติทั่วไป ไม่รังเกียจเหยียดหยาม

4) ด้านการข่าวที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยการเป็นหูเป็นตา สอดส่องดูแล ผู้เกี่ยวข้อง กับยาเสพติด แจ้งเบาะแสผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด อยู่เวรยามรักษาความปลอดภัย รายงานข่าวให้ผู้ใหญ่ บ้าน/กำนัน ทราบทันที

5) การดำเนินงานหมู่บ้าน/ชุมชน/เข้มแข็ง โดยการ เตรียมความพร้อมของชุมชนทำแผน ชุมชนแก้ไขปัญหายาเสพติด แก้ปัญหาตามแผนที่กำหนด เผื่อระวังมิให้เกิดปัญหาขึ้นมาอีก

นอกจากผู้ประสานพลังแผ่นดินจะต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และภารกิจหลักดังกล่าว แล้วผู้ประสานพลังแผ่นดินที่ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ประกอบด้วย

- เป็นหู สดับรับฟังข่าวสาร จากสื่อสารมวลชนทุกประเภท
- เป็นตา ติดตามความเคลื่อนไหวในหมู่บ้าน/ชุมชน/โรงงาน/สถานประกอบการ
- เป็นปาก แจ้งข้อมูลเบาะแส/เสนอแนะ อย่าทำเป็นธุระไม่ใช่
- เป็นมือ ทำงานด้วยความมุ่งมั่น เสียสละ เพื่อส่วนรวม
- เป็นสมอง คิดริเริ่มสร้างสรรคสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้าน/ชุมชน

4. แนวทางการใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด

เพื่อให้การต่อสู้เอาชนะยาเสพติดตามแนวทางของพลังแผ่นดินมีทิศทางในการปฏิบัติให้ บังเกิดผล สำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้มีคำสั่ง ที่ 119/2544 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2544 กำหนดแนว ทางในการเอาชนะปัญหาไว้ 9 แนวทาง ดังนี้

4.1 การปลูกพลังแผ่นดินและการป้องกัน

กระตุ้น และปลูกจิตสำนึกของปวงชนในชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนตระหนัก ถึงพิษภัยของยาเสพติดที่จะมีต่อประเทศชาติ และบังเกิดความมุ่งมั่นที่จะร่วมกันป้องกันและแก้ไข ปัญหา โดยตระหนักว่าการที่จะเอาชนะยาเสพติดได้มิใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่ทุกองคาพยพในสังคมจะต้องร่วมกันผนึกกำลังเป็นพลังแผ่นดิน เข้าต่อสู้และเอาชนะยาเสพติดให้ได้โดยเร็ว โดยใช้มาตรการป้องกันนำการปราบปราม ด้วยการดูแล และสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประชาชน โดยเฉพาะ อย่างยิ่งเด็กเยาวชน และกลุ่มเสี่ยงต่างๆ ตลอดจนเสริมสร้าง ความเข้มแข็งและส่งเสริมคุณธรรมให้แก่ สถาบันทางสังคมต่างๆ โดยเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัว รวมทั้งเสริมสร้างมาตรการการป้องกันและความ มั่นคงให้แก่หมู่บ้านตามแนวชายแดน

4.2 การควบคุมตัวยาและสารเคมี

ตรวจสอบ ควบคุม และสกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ พร้อมทั้งอุปกรณ์ในการผลิตยาเสพติดซึ่งจะออกไปสู่แหล่งผลิตที่สามารถนำไปใช้ในการผลิตยาเสพติดทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งควบคุมตัวยาหรือสารอื่นที่อาจสามารถนำมาใช้ทดแทนยาเสพติดได้

4.3 การปราบปราม

พัฒนาบุคลากรทั้งด้านความรู้ จิตสำนึก และพลังศรัทธา ควบคู่กับการพัฒนาเทคโนโลยีวิธีการและการสนับสนุนต่าง ๆ ในการสืบสวนปราบปราม ตลอดจนนำมาตรการทางกฎหมายต่างๆ ที่มีอยู่มาใช้ลิดรอน และทำลายเครือข่ายการผลิต นายทุน ผู้ค้ารายใหญ่ ผู้มีอิทธิพล ผู้สมคบ ผู้ขน ผู้ค้ารายกลางและรายย่อย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเฉียบขาด

4.4 การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

ทำลายโครงสร้างของปัญหาเสพติดโดยตัดวงจรของยาเสพติด ด้วยการแยกผู้เสพติดออกมาบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งโดยระบบสมัครใจและระบบบังคับ ตลอดจนจัดให้มีระบบการติดตามช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อสามารถกลับคืนสู่ครอบครัวชุมชน และดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพและการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานต่างๆ ทั้งของทางราชการ เอกชน และประชาชนเพื่อให้ผู้เสพติดมีโอกาสได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพอย่างทั่วถึง

4.5 การข่าว

จัดและพัฒนางานด้านการข่าวการประสานการข่าว และการปฏิบัติการด้านการข่าวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้เป็นระบบ สามารถสนับสนุนการปราบปราม โดยเฉพาะการปราบปรามการลักลอบนำเข้าหรือส่งออกสารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ การปราบปรามเครือข่าย ผู้ผลิต นายทุน ผู้มีอิทธิพล ผู้สนับสนุน ผู้ค้ารายสำคัญ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด

4.6 การอำนวยการและประสานงาน

พัฒนางานด้านการอำนวยการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงานร่วมกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมตลอดทั้งทุกส่วนของสังคมไทย โดยขจัดปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้องต่างๆ ให้หมดสิ้นไป (โดยหลายกำแพงของส่วนราชการต่างๆ เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด) กำหนดลักษณะพื้นที่ที่จะเข้าดำเนินการโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมต่างๆ อันจะก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลได้ตามวัตถุประสงค์ต่อไป

4.7 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

พิจารณาปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและกระบวนการยุติธรรมในคดีอาญา เสพติดให้เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการยุติธรรม และจัดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการกับผู้กระทำความผิดในกระบวนการยุติธรรมเป็นไปด้วยความเด็ดขาดรวดเร็วและเป็นธรรม ตลอดทั้งเอื้ออำนวยตามนโยบายการให้ผู้เสพเป็นผู้ป่วย เป็นต้น

4.8 ความร่วมมือระหว่างประเทศ

ดำเนินการด้านการต่างประเทศเพื่อผลักดันและกดดันให้เกิดความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศโดยเฉพาะ และของภูมิภาคและประชาคมโลกโดยรวม โดยเฉพาะการแสวงหาความร่วมมือและความช่วยเหลือต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

4.9 การวิจัย พัฒนา และติดตามประเมินผล

จัดและสนับสนุนให้มีการศึกษา วิจัยและติดตามประเมินผล แผนงาน โครงการ แก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นวิชาการ เพื่อพัฒนาแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีหลักการและอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงซึ่งได้รับการวิเคราะห์ อย่างเป็นวิทยาศาสตร์และเป็นระบบ

5. ผู้ประสานพลังแผ่นดินกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ

จากบทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดิน และสภาพปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้ประสานพลังแผ่นดินสามารถนำบทบาทหน้าที่มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติภายใต้มาตรการและนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการได้ ดังนี้

5.1 ตรวจสอบค้นหา (Re X-Ray) ใน 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านตัวบุคคล ซึ่งสามารถแยกออกเป็นกลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่ไม่มีปัญหายาเสพติด ให้เน้นด้านการป้องกันโดยอาจมีนโยบายในการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการโทษพิษภัยอันตรายจากยาเสพติด และจัดกิจกรรมเชิงพัฒนาพฤติกรรม เช่นการแข่งขันกีฬาในโรงงาน การจัดประกวดความสามารถด้านต่าง ๆ โดยการจัดกิจกรรมดังกล่าวต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจ และป้องกันการเบี่ยงเบนไปใช้ยาเสพติด

- กลุ่มที่มีปัญหายาเสพติด ซึ่งอาจเป็นกลุ่มที่เริ่มทดลองใช้ยาเสพติด กลุ่มนี้เน้นในด้านการป้องปราม โดยจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ เช่น จัดกิจกรรมทัศนศึกษา หรือนิทรรศการที่แสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมานและความสูญเสียด้านต่าง ๆ ที่เกิดจากการติดยาเสพติด ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะก่อให้เกิดสติ สำหรับผู้ที่เริ่มใช้ยาแล้วหันกลับมาทบทวนได้สติยังคิดไม่เข้าไปใช้ยาเสพติด

- กลุ่มที่ติดยาเสพติด กลุ่มนี้ให้จัดกิจกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกลับไปติดยาซ้ำ

- กลุ่มที่เป็นผู้ค้ายาเสพติด กลุ่มนี้ต้องใช้นโยบายการปราบปราม โดยต้องประสานแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต้องเข้ามาตราการทางกฎหมายเข้ามาจัดการอย่างเฉียบขาด

2) ด้านตัวยา ตรวจสอบยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดในสถานประกอบการนั้น ๆ เช่น ยาบ้า เฮโรอีน กัญชา สารระเหย เป็นต้น ดังนั้น การจัดกิจกรรมจะต้องมุ่งเน้นในเรื่องการติดตามตัวยาเสพติดใหม่ ๆ ที่มีการแพร่ระบาดในสถานประกอบการ และจัดกิจกรรมเฝ้าระวังไม่ให้มียาเสพติดแพร่ระบาดเข้ามาในสถานประกอบการ

3) ตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการใช้ยาเสพติด ทั้งสภาพแวดล้อมในสถานประกอบการและสภาพแวดล้อมทางครอบครัวของผู้ใช้แรงงาน หากพบว่ามีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการใช้ยาเสพติด ให้ดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมไม่ให้เอื้ออำนวยต่อการใช้ยาเสพติด พร้อมจัดกิจกรรมสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว เพื่อลดความกดดันจากความขัดแย้งและความเครียดของผู้ใช้แรงงานกับบุคคลในครอบครัวควบคู่กันไป

5.2 กำหนดนโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายา

การกำหนดนโยบายมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงอยู่หลายประการ เช่น การออกกฎ หรือระเบียบในการปฏิบัติงานที่จะขจัดปัจจัยเอื้อ หรือเสริมให้ผู้ใช้แรงงานมากจนเกินไป การขอสงวนสิทธิ์ให้เจ้าของสถานประกอบการทำการตรวจพิสูจน์สารเสพติดในตัวผู้ใช้แรงงานโดยไม่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การให้โอกาสผู้ใช้แรงงานที่หลงผิดใช้ยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพแทนที่จะไล่ออกเมื่อตรวจพบ โดยข้อควรคำนึงถึงในการกำหนดนโยบายคือ ทุกฝ่ายต้องยอมรับและเกิดความร่วมมือในการปฏิบัติ ดังนั้น การกำหนดนโยบายจึงควรมาจากการได้ร่วมแสดงความคิดเห็นของบุคคลทุกระดับในสถานประกอบการ

5.3 จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ เช่น จะต้องมีการวางแผนการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และควรพิจารณาว่ากิจกรรมไหนควรดำเนินการก่อนหรือหลังตามสภาพความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ นั้น ๆ

5.4 สร้างระบบเฝ้าระวัง

เพื่อเป็นระบบเฝ้าเตือนภัย และควบคุมปัญหายาเสพติดมิให้หวนกลับมาเป็นภัยคุกคามผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการได้อีก โดยการ

1) จัดตั้งคณะทำงานเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ ประกอบด้วย นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ ผู้ใช้แรงงาน/พนักงานลูกจ้าง เจ้าหน้าที่จากภาครัฐที่ดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อร่วมคิดร่วมดำเนินการในลักษณะไตรภาคี ซึ่งอาจกำหนดหน้าที่ของคณะทำงานเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ ไว้ดังนี้

- สำรวจสภาพปัญหาและวิเคราะห์ปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ
- กำหนดนโยบายดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- วางแผนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ
- จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ติดตามประเมินผล

2) รณรงค์ป้องกัน สร้างกระแส และเครือข่ายพลังแผ่นดินในการร่วมเฝ้าระวังปัญหา โดยการให้ข้อมูลข่าวสาร ชี้เบาะแส ตรวจสอบสถานประกอบการของตนเองมิให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด

5.5 สร้างเครือข่ายผู้ประสานพลังแผ่นดิน

ด้วยการ ให้ความรู้และความเข้าใจถึงพิษภัยของยาเสพติด รณรงค์ชักจูงให้ผู้ใช้แรงงานร่วมเป็นผู้ประสานพลังแผ่นดิน

5.6 ดำเนินการด้านการข่าวและการรายงาน

โดยให้จัดทำทะเบียนผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดในสถานประกอบการให้เป็นระบบ เพื่อใช้ในการติดตามประเมินผล การจัดทำทะเบียนผู้ค้ารายย่อย เพื่อติดตามพฤติการณ์ รวมทั้งปฏิบัติการด้านการข่าวเชิงรุก เพื่อป้องกันและเฝ้าระวังไม่ให้ปัญหายาเสพติดย้อนกลับมาในสถานประกอบการอีกดังนี้

6. การบริหารจัดการและขับเคลื่อนพลังแผ่นดิน

เพื่อให้การดำรงสภาพแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความเข้มแข็งและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศตส.) จึงได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการและขับเคลื่อนพลังแผ่นดินให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติใน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดและผู้ค้ายาเสพติด (Supply)

- 1) การหาข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติด และการรายงาน
- 2) การติดตามผู้ผ่านการฝึกอบรมโครงการทำความดีเพื่อแผ่นดิน ไม่ให้กลับเข้าสู่วงจร

การค้า

- 3) การเฝ้าระวังกลุ่มนักค้าที่ยุติบทบาทหรือออกนอกพื้นที่ไม่ให้กลับเข้ามาอีก

2. ด้าน การป้องกันผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand)

- 1) การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้ การสร้างภูมิคุ้มกันโดยการปรับเปลี่ยนเจตคติของสังคมให้ยอมรับ ผู้เสพ/ผู้ติด ที่ได้รับการบำบัดรักษาแล้ว และให้โอกาสคนเหล่านี้กลับเป็นคนดีของสังคม , การจัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ , การรณรงค์ป้องกัน การอบรมให้ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกัน

- 2) การจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ หรือกิจกรรมทางเลือกโดยการประสานส่งเสริมสนับสนุนชมรม/แกนนำในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อต้านยาเสพติด , การส่งเสริมสนับสนุนจัดกิจกรรมในการแสดงความสามารถ และแสดงออกทาง ดนตรี กีฬา อาชีพ ศิลปะ ฯลฯ , การประสานและส่งเสริมกิจกรรมทางเลือก เช่น กีฬาทั่วไทย เทียวทั่วไทยฯลฯ , การประสานให้เกิดกิจกรรมให้คำปรึกษา การปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหาพัฒนาอารมณ์และจิตใจ

- 3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งในครอบครัว โดยการประสานให้มีการจัดกิจกรรม การอบรมครอบครัว เช่น ครอบครัวอบอุ่น , การประสานให้เกิดการพัฒนาเครือข่ายครอบครัวพลังแผ่นดิน , การถ่ายทอดความรู้สู่ประชาชน ในเรื่องสุขภาพกายและจิตใจของคนในครอบครัว

- 4) การติดตามสถานการณ์ปัญหายาเสพติด โดยการติดตามสถานการณ์ปัญหายาเสพติดทั้งในด้าน Supply Demand และ Potential Demand

- 5) การควบคุมการแพร่ระบาด โดยการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น หอพัก และสถานบันเทิง ร้านคาราโอเกะ ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ ร้านตู้เกมส์ ฯลฯ

6) การสร้างพลังแผ่นดินและชุมชนเข้มแข็ง โดยการพัฒนาประสิทธิภาพและเพิ่มศักยภาพของผู้ประสานพลังแผ่นดินในพื้นที่ , การสร้างเครือข่ายพลังแผ่นดินครอบคลุมทุกภาคส่วนในสังคม , การยกย่องเชิดชูผู้ประสานพลังแผ่นดิน

3. ด้านการแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (Demand)

1) การค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาที่ยังหลงเหลืออยู่ หรือ กลับไปเสพซ้ำ และ นำเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษา พินิจและพัฒนา

2) การติดตามหลังการบำบัดรักษา พินิจ เน้นการช่วยเหลือและส่งต่อ เพื่อพัฒนาอาชีพหรือศึกษาต่อแก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษา พินิจ

3) การจัดเก็บข้อมูลและประสานข้อมูลให้เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน

4. ด้านการบริหารจัดการ (Management)

1) การประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีระบบเฝ้าระวังในพื้นที่ และจัดให้มีเวทีหารือพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

2) การประสาน ส่งเสริม และสนับสนุน ให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลในทุกระบบให้สามารถเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน

3) การประสาน และสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของพลังแผ่นดินในปรากฏทุกระดับให้ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

4) การประสานให้มีการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของผู้ประสานพลังแผ่นดิน

5) การประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการการดำเนินงานในทุกมาตรการ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า บทบาทหน้าที่ และแนวทางปฏิบัติของผู้ประสานพลังแผ่นดินมีความครอบคลุมในการแก้ไขปัญหาเกือบทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มบุคคลองค์กร ซึ่งได้รับผลสำเร็จอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจโดยมีข้อมูลยืนยันถึงผลสำเร็จของการแก้ไขปัญหาเสพติดด้วยแนวทางพลังแผ่นดิน จากรายงานสถานการณ์ยาเสพติดของศูนย์อำนวยการต่อสู้ยาเสพติดแห่งชาติ¹ ที่ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อประเมินสถานการณ์เปรียบเทียบทุกปี ตั้งแต่ปี 2546 – 2548 พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดด้วยพลังแผ่นดิน ทำให้ปัญหาเสพติดโดยรวมของประเทศลดขนาด และระดับความรุนแรงของสถานการณ์ลงจนถึงระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการค้ารายชีพ ส่วนปัญหาเสพติดในสถานประกอบการนั้น สามารถประเมินสถานการณ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยดูจากข้อมูล

จำนวนโรงงาน สีขาวที่ผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งในจังหวัดนราธิวาสขณะนี้ มีสถานประกอบการที่ผ่านการคัดเลือกและประกาศให้เป็นโรงงานสีขาวแล้วทั้งสิ้น จำนวน 117 แห่ง จำนวนผู้จ้างแรงงาน 4,231 คน² โดยในจำนวนที่เป็นสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไป จำนวน 20 แห่ง/ลูกจ้าง จำนวนลูกจ้าง 2,846 คน ซึ่งโครงการโรงงานสีขาวเป็นโครงการหนึ่งที่ใช้แนวทางของพลังแผ่นดินในการดำเนินการให้เป็นโรงงานปลอดภัยเสถียร โดยปฏิเสธไม่ได้ว่าโรงงานที่ได้รับประกาศเป็นโรงงานสีขาว และสามารถดำรงความเข้มแข็งอยู่ได้นั้น มีผู้ประกอบการพลังแผ่นดิน ที่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมเครือข่ายมาอย่างต่อเนื่อง ทำหน้าที่ในการกำหนดกิจกรรมป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสถียร จนโรงงานของตนเองผ่านหลักเกณฑ์การพิจารณาตามเงื่อนไข จนได้ประกาศเป็นโรงงานสีขาวปลอดภัยเสถียร

จากข้อสรุปข้างต้นจะเห็นได้ว่าแนวทางของพลังแผ่นดินสามารถทำให้ปัญหาเสถียรลดลงได้จนถึงระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการค้าชีวิต แต่ถึงกระนั้น สถานการณ์ของปัญหายังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติด กลุ่มใหม่เริ่มมีบทบาท โดยมีเงื่อนไขปัจจัยทั้งภายในและภายนอกหลายประการที่เกื้อกูลต่อการขยายตัวของปัญหา ดังนั้น การนำเสนอบทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดินในการแก้ไขปัญหาเสถียรในเอกสารผลงานฉบับนี้ หากทุกฝ่ายได้นำแนวทางการปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ก็จะเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนได้ดีที่สุดวิธีหนึ่ง เพราะเป็นการแก้ไขปัญหาในลักษณะที่ทุกคนมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ

-
- การบูรณาการยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสถียร (พ.ศ.2546) , สำนักงาน ป.ป.ส.
 - รายงานผลการปฏิบัติการพลังแผ่นดินร่วมกวาดล้างยาเสถียร ครั้งที่ 1 (8 มีนาคม – 5 มิถุนายน 2547) , สำนักงาน ป.ป.ส.
 - แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสถียร พ.ศ. 2547 ระดับจังหวัดและ กรุงเทพฯ , สำนักงาน ป.ป.ส.
 - คู่มือการจัดทำคำขอประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 , สำนักงาน ป.ป.ส.
 - รายงานผลการปฏิบัติงานด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสถียร ประจำปีงบประมาณ 2548 , สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดนราธิวาส

แผนภูมิยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะปัญหาอาชญาเสพติด

บทที่ 5

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปี 2548 ของสำนักงานแรงงานจังหวัดนราธิวาส

1. ความเป็นมา

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดให้นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นนโยบายเร่งด่วนและเป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา และเพิ่มมาตรการการปฏิบัติงานแก่หน่วยงานต่าง ๆ อย่างเข้มงวดและต่อเนื่องมาเป็นลำดับ โดยมีหลักในการดำเนินนโยบายว่า การป้องกันนำหน้าการปราบปราม ผู้เสพต้องได้รับการรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษโดยเด็ดขาด พร้อมกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน 4 ยุทธศาสตร์ และ Road Map ในการปฏิบัติงานออกเป็น 4 ระยะ และมอบหมายให้หน่วยงาน ต่าง ๆ ร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยให้ดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ และ Road Map ที่กำหนด

กระทรวงแรงงาน ซึ่งได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบร่วมในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้แรงงานและสถานประกอบการ ได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ และ Road Map ที่รัฐบาลกำหนดมาแล้ว 3 ระยะ และในปีงบประมาณ 2548 เป็นการดำเนินงานระยะที่ 4 (1 ตุลาคม 2547-30 กันยายน 2548) โดยมีเป้าหมายมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้สถานประกอบการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน และกำหนดผลสัมฤทธิ์ คือสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ตั้งแต่ 50 คนขึ้นไปทั่วประเทศร้อยละ 80 เป็นสถานประกอบการเข้มแข็ง สำหรับยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในระยะที่ 4 มี 3 ยุทธศาสตร์ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์กระทรวงแรงงานได้กำหนดมาตรการรองรับและมอบหมายให้หน่วยงานรับผิดชอบในแต่ละมาตรการ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันกลุ่มผู้ใช้แรงงานเข้าไปใช้ยาเสพติด (potential Demand) มีมาตรการรองรับการดำเนินการ 3 มาตรการ

1.1 รณรงค์สร้างจิตสำนึก สร้างภูมิคุ้มกันแก่ผู้ใช้แรงงาน (มอบหมายทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานรับผิดชอบ)

1.2 ดำรงความเข้มแข็งเอาชนะปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ในปี 2548 ในสถานประกอบการ 50 คนขึ้นไปทั่วประเทศร้อยละ 80 (มอบหมายกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน รับผิดชอบ)

1.3 ส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประกอบการหลังแผ่นดินในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ ให้มีศักยภาพและสามารถเฝ้าระวังปัญหาในสถานประกอบการของตนเอง (มอบหมายสำนักงานแรงงานจังหวัดรับผิดชอบ)

1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในสถานประกอบการ (มอบหมาย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักประกันสังคมรับผิดชอบ)

2. ยุทธศาสตร์ด้านการแก้ไขผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติด (Demand) มีมาตรการรองรับการดำเนินการ 1 มาตรการ คือ

2.1 ให้ผู้ผ่านการบำบัดสามารถมีอาชีพที่เลี้ยงตนเองได้ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (มอบหมายกรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงานกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานและสำนักงานประกันสังคมรับผิดชอบ)

3. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ (Management) มีมาตรการรองรับการดำเนินการ 2 มาตรการ คือ

3.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงแรงงาน (มอบหมายสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานรับผิดชอบ)

3.2 ติดตาม / ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปีงบประมาณ 2548 (มอบหมายสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานรับผิดชอบ)

2. การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประจำปี 2548 ของสำนักงานแรงงานจังหวัดนครราชสีมา

จากยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านยาเสพติดตาม Road Map ระยะเวลาที่ 4 (1 ตุลาคม 2547 - 30 กันยายน 2548) ของกระทรวงแรงงานดังกล่าวข้างต้น โดยสำนักงานแรงงานจังหวัดได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดปีงบประมาณ 2548 ในยุทธศาสตร์ที่ 1 มาตรการที่ 1.1 และ 1.3 และเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 มาตรการที่ 3.2 ซึ่งสำนักงานแรงงานจังหวัดนครราชสีมาได้ดำเนินการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ได้รับมอบหมาย ในปี 2548 โดยสรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันกลุ่มผู้ใช้แรงงานเข้าไปใช้ยาเสพติด (potential Demand)

ในปีงบประมาณ 2548 สำนักงานแรงงานจังหวัดนครราชสีมา ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 130,084 บาท ให้ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand) โดยการประชาสัมพันธ์รณรงค์สร้างจิตสำนึกสร้างภูมิคุ้มกันแก่ผู้ใช้แรงงานในการต่อต้านยาเสพติด และจัดอบรมส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประสานพลังแผ่นดิน

1.1 การรณรงค์สร้างจิตสำนึก สร้างภูมิคุ้มกันแก่ผู้ใช้แรงงานในการต่อต้านยาเสพติด

สำนักงานแรงงานจังหวัดนครราชสีมาได้ทำการประชาสัมพันธ์รณรงค์ เพื่อสร้างจิตสำนึกแก่ผู้ใช้แรงงานในการต่อต้านยาเสพติด โดยจัดทำพืดติดสติ๊กเกอร์ข้อความ “แรงงานไทยร่วมใจเป็น

พลังแผ่นดิน ขจัดปัญหายาเสพติดสิ้น จากแผ่นดินไทย” โดยการแจกจ่ายพัดติดสติ๊กเกอร์ให้กับผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการจังหวัดนราธิวาส จำนวน 15 สถานประกอบการ ลูกจ้าง 345 คน

1.1 การจัดอบรมการส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประกอบการพลังแผ่นดินในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการให้มีศักยภาพและสามารถเฝ้าระวังปัญหาในสถานประกอบการของตนเอง

สำนักงานแรงงานได้ดำเนินการจัดอบรมส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประกอบการพลังแผ่นดินในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการจังหวัดนราธิวาส ในปีงบประมาณ 2458 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประสานพลังแผ่นดินในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการสามารถปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) เป้าหมายผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ พนักงาน/ลูกจ้าง/ผู้ใช้แรงงาน ในสถานประกอบการทุกขนาดในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 120 คน ทั้งผู้ที่เคยเป็นผู้ประสานพลังแผ่นดินเดิมเพื่อสร้างความเข้มแข็ง และผู้ที่ยังไม่เคยเป็นผู้ประสานพลังแผ่นดินให้เป็นผู้ประสานพลังแผ่นดินใหม่เพื่อเป็นการขยายเครือข่ายผู้ประสานพลังแผ่นดิน

2) การจัดอบรมดำเนินการ 2 รุ่น ๆ ละ 60 คน ระยะเวลาการอบรมรุ่นละ 1 วัน สรุปผลการดำเนินการจัดอบรมในแต่ละรุ่น ดังนี้

- การอบรมรุ่นที่ 1 จัดอบรมในวันที่ 15 มีนาคม 2548 ณ ห้องโสภาพิสัย โรงแรมตันหยง อ.เมือง จ.นราธิวาส โดยมีเป้าหมายพื้นที่ผู้เข้ารับการอบรมในวันที่ 1 คือ ลูกจ้างและผู้ใช้แรงงานที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการพื้นที่อำเภอเมือง และอำเภอใกล้เคียงอีก 6 อำเภอ ซึ่งในการจัดอบรมรุ่นที่ 1 มีลูกจ้างและพนักงานเข้าร่วมอบรมจำนวน 58 คน (เป้าหมาย 60 คน) จากสถานประกอบการ จำนวน 25 แห่ง เป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่ 2 แห่ง ขนาดกลาง 7 แห่ง และสถานประกอบการขนาดเล็ก 16 แห่ง

- การอบรมรุ่นที่ 2 จัดอบรมในวันที่ 23 มิถุนายน 2548 ณ ห้องพีบีอาร์ม โรงแรมแกรนด์ การ์เด็น อ.สุโขทัย-ลก จ.นราธิวาส โดยมีเป้าหมายพื้นที่ผู้เข้ารับการอบรมในวันที่ 2 คือ ลูกจ้างและผู้ใช้แรงงานที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการพื้นที่อำเภอสุโขทัย-ลก และอำเภอใกล้เคียงอีก 5 อำเภอ ซึ่งในการจัดอบรมรุ่นที่ 2 มีลูกจ้างและพนักงานเข้าร่วมอบรมจำนวน 60 คน (เป้าหมาย 60 คน) จากสถานประกอบการจำนวน 27 แห่ง เป็นสถานประกอบการขนาดกลาง 12 แห่ง และสถานประกอบการขนาดเล็ก 15 แห่ง

การอบรมใช้ระยะเวลารุ่นละ 1 วัน มีลูกจ้าง/ผู้ใช้แรงงานซึ่งเป็นผู้เข้าร่วมอบรม ทั้ง 2 รุ่นรวม 118 คน (เป้าหมาย 120 คน) จากสถานประกอบการ 52 แห่ง เป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่ 2 แห่ง จำนวนผู้เข้ารับการอบรม 14 คน สถานประกอบการขนาดกลาง 19 แห่ง จำนวนผู้เข้ารับการอบรม 66 คน และสถานประกอบการขนาดเล็ก 31 แห่ง จำนวนผู้เข้ารับการอบรม 38 คน รวม

จำนวนผู้เข้าอบรมคิดเป็นร้อยละ 98.33 ของเป้าหมาย โดยในจำนวนนี้ เป็นผู้ประสานพลังแผ่นดินเดิม 45 คน และ ผู้ประสานพลังแผ่นดินใหม่ 73 คน

ในการอบรมทั้ง 2 รุ่น เป็นการอบรม ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในบทบาทของผู้ประสานพลังแผ่นดินและเสริมสร้างความเข้มแข็งสำหรับผู้ประสานพลังแผ่นดินเดิม และเป็นสร้างเครือข่าย ผู้ประสานพลังแผ่นดินสำหรับผู้ประสานพลังแผ่นดินใหม่ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เดียวคือเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มของตนเอง โดยสำนักงานแรงงานได้เชิญวิทยากรและกำหนดหลักสูตรการอบรมเหมือนกันทั้ง 2 รุ่น ดังนี้

หัวข้อวิชาที่ 1 : แนวทางการดำเนินงานด้านยาเสพติดกระทรวงแรงงาน (30 นาที)

วิทยากร : นายธเนศ สนิทวาที (แรงงานจังหวัดนครราชสีมา)

หัวข้อวิชาที่ 2 : ครอบครัวยุติธรรมผู้สังคมน่าดีพนักยาเสพติด (2 ชั่วโมง)

วิทยากร : รศ.สมปราชญ์ อัมมะพันธ์ (นักวิชาการอิสระอดีต

อาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี)

หัวข้อวิชาที่ 3 : บทบาทหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติการกิจของผู้ประสานพลังแผ่นดินในการต่อต้านยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ (1 ชั่วโมงครึ่ง)

วิทยากร : ด.ต.สมัย สุเมธ (วิทยากรครู ก. จากศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนครราชสีมา)

หัวข้อวิชาที่ 4 : การสร้างเครือข่ายผู้ประสานพลังแผ่นดินในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ (1 ชั่วโมงครึ่ง)

วิทยากร : ด.ต.สมัย สุเมธ (วิทยากรครู ก. จากศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนครราชสีมา)

3) ระดับความสำเร็จของการจัดอบรม

3.1) ความสำเร็จด้าน Out put ถือว่าประสบความสำเร็จค่อนข้างสูง ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยวัดได้จากแบบประเมินผล ดังนี้

- แบบประเมินความรู้ ก่อน และ หลังการอบรม (Pretest – Postest)

เพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นของผู้เข้ารับการอบรม ก่อนการอบรม เปรียบเทียบกับความรู้หลังการ อบรมเกี่ยวกับปัญหาเสพติดและการป้องกันแก้ไขโดยใช้บทบาทของผู้ประสานพลังแผ่นดิน สรุปว่าก่อนการอบรมผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเสพติดและแนวทางการแก้ไข โดยใช้บทบาทของผู้ประสานพลังแผ่นดิน 76.7% และหลังการอบรมฯ ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจ 96.4% สรุปว่าผู้ผ่านการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น 19.7%

(วิธีการประเมิน : ประเมินจากแบบสอบถามที่แจกจ่ายให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมในวันอบรม เปรียบเทียบความรู้ก่อน และหลังการอบรม เป็นเปอร์เซ็นต์)

- จัดทำแบบประเมินผลความพึงพอใจต่อการดำเนินการจัดอบรมเพื่อวัดระดับความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมต่อการดำเนินการจัดอบรมโดยวัดจากแบบประเมินฯ ของผู้เข้าอบรมทั้ง 2 รุ่น จากแบบสอบถามจำนวน 118 ฉบับ สรุปว่าผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 45.91 รองลงมา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 39.67 มีความพึงพอใจปานกลางร้อยละ 13.66 มีความพึงพอใจน้อยร้อยละ 0.98 มีความพึงพอใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.09 สรุปความพึงพอใจโดยรวมร้อยละ 70.28 (วิธีการประเมิน : ประเมินจากแบบสอบถามที่แจกจ่ายให้กับผู้เข้ารับการอบรมในวันอบรมโดยวัดความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเป็นร้อยละตามจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละระดับความพึงพอใจแล้วหาค่าเฉลี่ยตามสัดส่วนของของระดับความพึงพอใจเป็นผลสรุปรวม)

- จัดทำแบบติดตามประเมินผลหลังการอบรม เพื่อวัดความสำเร็จของการอบรมจากผู้ผ่านการอบรมว่าได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปปฏิบัติและเกิดประโยชน์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการของตนมากน้อยเพียงใด โดยจัดส่งแบบประเมินติดตามผลหลังการอบรมทั้งหมด 118 ชุด ตอบกลับมา 100 ชุด สรุปผลการประเมินตามแบบสอบถามผู้ผ่านการอบรมได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปปฏิบัติและเกิดประโยชน์ในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการของตน มากที่สุดร้อยละ 58.08 รองลงมา เกิดประโยชน์มากร้อยละ 24.8 ปานกลางร้อยละ 12.81 น้อยร้อยละ 3.87 และน้อยที่สุดร้อยละ 1.31 ตามลำดับ สรุปประโยชน์ที่ได้รับ โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 69.33 (วิธีการประเมิน : ประเมินผลจากแบบสอบถามที่ได้จัดส่งให้กับผู้เข้ารับการอบรมหลังจากการอบรมผ่านไป 3 เดือนในแต่ละรุ่น โดยวัดผลการนำความรู้ที่ได้รับจากอบรมไปเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ ออกเป็น 5 ระดับ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ในแต่ละระดับ หาค่าเฉลี่ยตามสัดส่วนการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในแต่ละระดับเป็นผลสรุปรวม)

- ผู้เข้าอบรมได้แสดงความคิดเห็นให้มีการจัดอบรมในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่องทุกปี เพราะเห็นว่าเนื้อหาหลักสูตร ตลอดจนวิทยากรมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และชี้แนะในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อเยาวชนและผู้เข้าอบรม ให้มีจิตสำนึกรับผิดชอบที่จะร่วมกันปกป้องสังคมของตนเองไม่ ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถานี่ทำงาน โรงเรียน และชุมชน ให้ห่างไกลจากยาเสพติด โดยแสดง เจตจำนงค์ที่จะเป็นผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ และยินดีให้ความร่วมมือกับภาครัฐใน การร่วมกัน แก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกกรณี

2) ความสำเร็จด้าน Out come ถือว่ามีความสำเร็จระดับหนึ่ง โดยวิเคราะห์จากข้อมูลการติดตามประเมินผลหลังการอบรม พบว่าผู้ผ่านการอบรมส่วนใหญ่ได้นำแนวทางของพลังแผ่นดินไปปฏิบัติ ในสถานประกอบการของตน ส่วนผลทางการปฏิบัติจะก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ยั่งยืนได้หรือไม่ นั้น ต้องใช้ระยะเวลาในการติดตามผล โดยตัวชี้วัดหนึ่งที่สามารถวัดได้ คือ สถานประกอบการ

ต่าง ๆ ที่ส่งพนักงานเข้ารับการอบรมในครั้งนี้มีสถิติผ่านเกณฑ์โรงงานสีขาวมากน้อยเพียงใด ซึ่งคาดว่าจะสรุปผลได้ชัดเจนในปีงบประมาณ 2548

สรุปผลคะแนนเปรียบเทียบก่อน-หลังการอบรม
โครงการส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประสานพลังแผ่นดิน
ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการจังหวัดนครราชสีมา รุ่นที่ 1-2/2548

ข้อ ที่	หัวข้อ	คะแนน				จำนวนผู้ ตอบ
		ก่อนอบรม		หลังอบรม		
		ถูก	ผิด	ถูก	ผิด	
1.	พลังแผ่นดิน หมายถึง การระดมสมอง ระดับความคิด จากทุก ส่วนในสังคมไทยและผนึกกำลังร่วมแก้ไขปัญหาอาชญาเสพติด	110	8	118	-	118
2.	การสร้างความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว ไม่ใช่หน้าที่หลัก ของผู้ประสานพลังแผ่นดิน	80	38	111	7	118
3.	การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ คือ แนวทางการใช้พลัง แผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด	95	23	112	6	118
4.	ผู้เสพยาเสพติด คือ ผู้ป่วยที่ทุกคนในสังคมต้องให้โอกาส	86	32	114	4	118
5.	พ่อแม่ที่ให้การเอาใจใส่ลูกสามารถป้องกันมิให้ลูกติดยาเสพติด	95	23	118	-	118
6.	เด็กติดยาเสพติดส่วนใหญ่ เกิดจากการคบเพื่อนที่ไม่ดี	92	26	117	1	118
7.	เด็กที่เกิดจากครอบครัวยากจนเท่านั้น ที่จะติดยาเสพติด	97	21	118	-	118
8.	ปัญหาอาชญาเสพติดในสถานประกอบการเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจาก พนักงาน หรือบุคลากรภายในที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเท่านั้น ไม่ รวมถึงการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติดที่บุคคล ภายนอก มากระทำในบริเวณองค์กร หรือสถานประกอบการ	76	42	104	14	118
9.	การเอาชนะยาเสพติดได้ มีโชหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือ องค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่ทุกส่วนในสังคมจะต้องร่วมกันต่อสู้ เพื่อเอาชนะยาเสพติด	91	27	109	9	118
10.	ถึงแม้พนักงานในสถานประกอบการฯ จะมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด ก็ไม่ส่งผลกระทบต่อสถานประกอบการ เพราะ เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคล	84	34	115	3	118
	รวม	90.6 (76.7%)	27.4	113.8 (96.4%)	4.2	118

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม
โครงการส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประสานพลังแผ่นดิน
ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการจังหวัดนครราชสีมา รุ่นที่ 1-2/2548

ลำดับที่	เรื่อง	ระดับความพึงพอใจ					จำนวนผู้ ตอบ
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1.	การต้อนรับและอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ผู้จัดอบรม	36.28	53.98	9.73	-	-	118
2.	สถานที่จัดอบรม	29.20	45.13	23.00	1.76	0.88	118
3.	ระยะเวลาการจัดอบรม	16.81	46.90	36.28	2.65	-	118
4.	อุปกรณ์และเอกสารที่ใช้ประกอบการอบรม	39.82	33.62	25.66	0.88	-	118
5.	หลักสูตรการอบรมมีความสอดคล้องกับโครงการฯ อบรม	40.70	51.32	6.19	1.76	-	118
6.	วิทยากรที่บรรยายในแต่ละหัวข้อวิชา						
	6.1 ครอบคลุมเข้มแข็ง สู่สังคมที่ดี พันภัย ยาเสพติด (รศ. สมปราณี อัมมะพันธ์)	64.60	31.86	3.54	-	-	118
	6.2 บทบาทหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติ ภารกิจของผู้ประสานพลังแผ่นดินในการ ต่อต้านยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานใน สถานประกอบการ (ค.ต. สมัย สุเมธ)	38.05	53.98	7.96	-	-	118
	6.3 การสร้างเครือข่ายพลังแผ่นดินในกลุ่ม ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ (ค.ต. สมัย สุเมธ)	42.90	50.44	5.30	1.77	-	118
7.	ท่านคิดว่า ท่านได้รับประโยชน์จากการอบรมฯ ในครั้งนี้เพียงใด	48.67	46.01	5.31	-	-	118
	ผลสรุป	39.67%	45.91%	13.66%	0.98%	0.09%	100%

สรุปผลการประเมินติดตามผลหลังการอบรม
โครงการส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประสานพลังแผ่นดิน
ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการจังหวัดนราธิวาส รุ่นที่ 1-2/2548

ลำดับที่	หัวข้อ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	จำนวนผู้ตอบ
1.	สภาพแวดล้อมในที่ทำงานของท่านไม่มีความเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติด	85	6	5	2	2	100
2.	สถานที่ทำงานของท่านมีการส่งเสริมหรือมีนโยบายในการต่อต้านยาเสพติดสำหรับมิให้พนักงานเข้าไปเกี่ยวข้อง	65	20	12	3	-	100
3.	ท่านคิดว่าการอบรมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ จังหวัดนราธิวาสมีส่วนช่วยผลักดันให้ท่านเข้าไปมีบทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในที่ทำงานของท่าน	70	22	8	-	-	100
4.	การให้ความร่วมมือของพนักงานในการร่วมกันเป็นพลังแผ่นดินต่อต้านยาเสพติดในที่ทำงานของท่าน	52	38	8	2	-	100
5.	ท่านได้นำความรู้จากการอบรมฯ มาใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในที่ทำงาน	78	20	2	-	-	100
6.	ท่านได้แสดงบทบาทของพลังแผ่นดินต่อต้านยาเสพติด						
	6.1 สร้างเครือข่ายพลังแผ่นดินในสำนักงานเพิ่มขึ้น	23	37	27	10	3	100
	6.2 สอดส่องและเฝ้าดูพฤติกรรมของเพื่อนร่วมงานที่มีความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด	52	35	11	2	-	100
	6.3 ให้ความสำคัญถึงโทษภัยของยาเสพติดต่อเพื่อนร่วมงานทุกครั้งที่มีโอกาส	59	40	1	-	-	100

ลำดับที่	หัวข้อ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	จำนวนผู้ตอบ
	6.4 เสนอข้อคิดเห็นต่อผู้บริหารในการกำหนดมาตรการป้องกันปัญหาหาเสพติดในสถานที่ทำงาน	22	18	47	13	-	100
	6.5 จัดประชุมลักษณะเวทีประชาคมย่อยในการแสดงความคิดเห็นต่อการแก้ไขปัญหาหาเสพติดในโรงงาน	9	15	39	25	16	100
7.	ท่านมีความตั้งใจที่จะป้องกันปัญหาหาเสพติดมิให้เกิดขึ้นในสถานที่ทำงานของท่าน	83	17	-	-	-	100
8.	ท่านพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับทางราชการในการร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติดในทุกกรณี	77	13	10	-	-	100
9.	ผู้บริหารของท่านมีความจริงจังในการแก้ไขปัญหาในสถานที่ทำงานเพื่อป้องกัน มิให้แรงงานเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหาหาเสพติด ท่านได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน	81	9	7	3	-	100
10.	อย่างดีทุกครั้งที่ท่านมีการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติดในสถานที่ทำงาน	64	27	7	2	-	100
	ทัศนคติต่อต้านหาเสพติดของพนักงานในสถานที่ทำงานของท่าน						
11.	ท่านคิดว่าสถานที่ทำงานของท่านมีระดับความปลอดภัยจากปัญหาหาเสพติด	47	39	14	-	-	100
12.		62	31	7	-	-	100
	รวม	58.06%	24.18%	12.81%	3.87%	1.31%	100%

2. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ (Management)

สำนักงานแรงงานจังหวัดนครราชสีมาได้ดำเนินการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ (Management) ในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านยาเสพติดของหน่วยงานในสังกัดประจำปี 2548 เพื่อรายงานต่อสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ดังนี้

1.1 ประสานและรวบรวมสรุปข้อมูลผลการดำเนินงานด้านยาเสพติดตามมาตรการต่าง ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน เพื่อรายงานต่อศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด และกระทรวงแรงงาน ดังนี้

- รายงานผลการดำเนินงานโครงการโรงงานสีขาว 8 ครั้ง
- รายงานผลการจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานประกอบการระดับจังหวัด ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด 3 ครั้ง

- รายงานข้อมูลสถานประกอบการที่เสี่ยงต่อปัญหาเสพติด 5 ครั้ง

1.2 ประชุมติดตามผลการดำเนินงานด้านยาเสพติดของหน่วยงานในสังกัด 12 ครั้ง

1.3 จัดส่งเจ้าหน้าที่ร่วมเป็นคณะทำงานเฝ้าระวังปัญหาเสพติดจังหวัดนครราชสีมา (โต๊ะข่าวและผู้จัดเก็บข้อมูล) ตามคำสั่งจังหวัดนครราชสีมาที่ 2236/2548 ลงวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2548

1.4 ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงแรงงานและของจังหวัดอย่างเต็มที่

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

จากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของยาเสพติดไม่ว่าจะเป็น การแพร่ระบาดในสถานประกอบการ หรือชุมชนอื่นๆ พบว่าเส้นทางการแพร่ระบาดมีหลายรูปแบบสามารถแทรกซึมไปสู่ทุกสังคมได้ง่าย และเป็นไปอย่างรวดเร็ว หากสังคมนั้นมิได้มีจุดอ่อนแม้เพียงด้านใดด้านหนึ่งไม่ว่าจะเป็นจุดอ่อนทางภูมิศาสตร์ ทางสังคม ทางการศึกษา หรือ สภาพจิตใจ และเมื่อปัญหาเสพติดแพร่ระบาดลงไปสู่สังคมใดแล้วก็ ยากที่จะแก้ไขให้ปัญหาเสพติดกลับสู่สภาวะปกติได้ ทั้งนี้ เนื่องจาก องค์ประกอบทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง กับปัญหาเสพติด มีความสลับซับซ้อน และมีปัจจัยหลายอย่างส่งเสริมให้ปัญหาเสพติดเพิ่มความ รุนแรงและพัฒนา รูปแบบของปัญหาไปอย่างรวดเร็ว ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ปัญหาเสพติดยากที่ จะแก้ไขให้หมดสิ้นได้ คือ ผลประโยชน์ที่เป็นเงินจำนวนมากมายมหาศาล จนทำให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับยา เสพติดไม่ว่าจะเป็นผู้ค้า ผู้ผลิต ผู้ล่าเหยื่อ ฯลฯ กล้าที่จะกระทำผิดกฎหมาย ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าการเข้าไปเกี่ยว ข้องกับยาเสพติดจะได้รับโทษตามกฎหมายหนักจนถึงหนักมากเพียงใดก็ตาม พิษและโทษภัยของยาเสพ ติดที่สื่อและองค์กรต่าง ๆ พยายามเผยแพร่ให้เห็นถึงความน่ากลัว ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หักต่อตัวเอง และสังคม ผู้เขียนเชื่อว่าผู้เกี่ยวข้องกับขบวนการยาเสพติด มากกว่า 90% ไม่กลัว และเกือบ 100% กล้า เหยื่อที่จะทำผิดกฎหมาย กล้าที่จะให้ความเสียหาย และความรุนแรงเหล่านั้นเกิดขึ้น กับตนเอง กับสังคม ซึ่งหากวิเคราะห์ถึงสาเหตุความกล้าของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดพอจะแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ด้วยเหตุผลที่ แตกต่างกัน คือ

1. กลุ่มผู้เสพ - ผู้ติดยา บุคคลกลุ่มนี้กล้าเพราะถูกบังคับด้วยฤทธิ์ยา
2. กลุ่มผู้ค้า - ผู้ผลิต บุคคลกลุ่มนี้กล้าเพราะเห็นแก่เงินจำนวนมากที่คิดว่าสามารถได้มา ง่าย ๆ โดยไม่สนใจว่าสังคมจะได้รับผลกระทบอย่างไร ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้ถือได้ว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ ปัญหาเสพติดไม่สามารถแก้ไขให้หมดสิ้นไปได้โดยง่าย เพราะขบวนการนี้มีผู้มีอิทธิพลหรือผู้มีอำนาจ ทางสังคม เป็นผู้บงการอยู่เบื้องหลัง ซึ่งยากที่ทางการจะรู้ถึงผู้บงการใหญ่ หรือแหล่งผลิตได้

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด ทำให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหาเสพติดมิใช่จะเป็น เรื่องกระทำได้ง่าย ๆ ดังนั้น รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาเสพติดให้เป็นนโยบาย สำคัญของชาติ และกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติด 4 ยุทธศาสตร์ คือ

1. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาดัวยาและผู้ค้ายาเสพติด (Supply)
2. ยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand)
3. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาลูกเสพ / ผู้ติดยาเสพติด (Demand)
4. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ (Management)

โดยทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ได้กำหนดมาตรการและกิจกรรมการดำเนินงานให้หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมรับผิดชอบ รวมทั้งกระทรวงแรงงานซึ่งได้รับมอบหมายให้ร่วมรับผิดชอบดูแลผู้ใช้แรงงานให้ห่างไกลยาเสพติด ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา และการแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความเข้มข้นมาตามลำดับ จนกระทั่งรัฐบาลได้ประกาศสงครามขึ้นแตกหักกับยาเสพติดเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2546 หลังจากนั้นก็ได้มอบหมายให้ทุกหน่วยงานดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง โดยมีกรอบในการดำเนินงานว่า การป้องกันนำหน้าการปราบปราม ผู้เสพต้องได้รับการบำบัดรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษโดยเด็ดขาด และให้ทุกส่วนราชการดำเนินการแก้ไขปัญหามาตามแนวทางของพลังแผ่นดิน

สำหรับกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ กระทรวงแรงงานได้ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดิน เพื่อให้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มของตน พร้อมกำหนดโครงการ และกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้ใช้แรงงานห่างไกลจากยาเสพติด เช่น โครงการโรงงานสีขาว โครงการขยายและสร้างเครือข่ายผู้ประสานพลังแผ่นดินในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ ซึ่งผลจากการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของกระทรวงแรงงาน ก็มีผลที่ทำให้ปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการสามารถควบคุมได้ระดับหนึ่ง และไม่ขยายตัวลุกลามมากขึ้น

จากยุทธศาสตร์และแนวทางดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดตามที่กล่าวมาโดยสรุปนี้ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายและมีการดำเนินการอย่างจริงจัง ด้วยความตระหนักว่าปัญหายาเสพติดมิใช่ปัญหาของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่ให้คิดว่าเป็นปัญหาของคนทั้งประเทศเพราะหาก ทุกฝ่าย ทุกองค์กร ไม่ให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจังก็จะไม่สามารถแก้ไขหรือหยุดยั้งปัญหายาเสพติดได้ ถึงแม้รัฐบาลจะกำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาลำดับชาติและกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาร่วมประกาศสงครามกับยาเสพติดแต่ก็คงต้องยอมรับความเป็นจริงว่ายาเสพติดยังมีการแพร่ระบาดอยู่ และหลายพื้นที่ยังมีความรุนแรงมาก ดังที่ได้เห็นการนำเสนองานจากทีวีอยู่เนือง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจับกุมผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งมีทั้งนักค้ารายใหญ่และรายย่อย อาการคลุ้มคลั่งของผู้ติดยา ที่ทำร้ายผู้คนรอบข้าง แม้กระทั่งพ่อ – แม่ ของตนเองก็ไม่ละเว้น เป็นต้น

ปัญหายาเสพติด จึงนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมอันดีงาม และเมื่อยิ่งทราบถึงสาเหตุของปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินแก้ไขปัญหามีไปด้วยความยากลำบากแล้ว ยิ่งต้องรณรงค์ ให้ทุกฝ่าย ทุกองค์กร มีความตระหนัก ร่วมแรงร่วมใจ ร่วมความคิดในการแก้ไขปัญห โดยเฉพาะสถานประกอบการ อันเป็นภาคส่วนของสังคม ที่มีศักยภาพในการดูแลช่วยเหลือปัญหายาเสพติดของประเทศ โดยเริ่มจากผู้ใช้แรงงาน ซึ่งถือว่าเป็นกลไกที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม

2. แนวคิดและข้อเสนอแนะ

จากสภาพปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ และสาเหตุของการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานซึ่งถือเป็นกลุ่มที่มีรายได้ มีวุฒิภาวะ และการตัดสินใจด้วยตัวของตัวเองได้ ดังนั้น การเข้าไปพัวพันกับยาเสพติดของคนกลุ่มนี้จึงค่อนข้างจะมีเหตุและผลในการตัดสินใจ ว่าทำเพื่ออะไร ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวคิดและข้อเสนอแนะ การแก้ไขปัญหา โดยในส่วนแรกจะวิเคราะห์จากสภาพปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้แรงงาน และในสถานประกอบ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ลำดับที่	สภาพปัญหา/สาเหตุ	แนวคิดและการแก้ไขปัญหา
1.	<p>กลุ่มผู้ใช้แรงงาน</p> <p>1.1 เพื่อความสนุกคลายเครียด</p> <p>1.2 สภาพแวดล้อมของสถานประกอบการและเงื่อนไขในการทำงาน</p> <p>1.3 มีปัญหาหนี้สินและหาทางออกไม่ได้</p> <p>1.4 เพื่อให้สามารถทำงานได้นานมากกว่าปกติ</p>	<p>1.1 ปรณรงคี่ให้มีจิตสำนึกว่าปัญหาเสพติดเป็นปัญหาของทุกคนและมีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม</p> <p>1.2 นายจ้างต้องมีความตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดและโทษที่จะได้รับหากปล่อยให้สถานที่ทำงานล่อแหลมต่อปัญหาเสพติด ดังนั้น จึงควรกำหนดมาตรการให้มีความเหมาะสมกับสภาพการทำงานของสถานประกอบการบางประเภทที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาเสพติด เช่น สถานเริงรมย์ ต้องจัดให้มีพนักงานคอยตรวจสอบสอดส่องดูแลลูกค้า เป็นตำแหน่งเฉพาะ</p> <p>1.3 มีการวางแผนชีวิต วางแผนการใช้จ่าย โดยอาจจัดทำบัญชีรายจ่าย เพื่อให้สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ ตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออก และลดนิสัยฟุ้งเฟ้อใช้จ่ายอย่างพอมือเพียง เพื่อมิให้มีปัญหาทางด้านการเงิน</p> <p>1.4 ทำงานให้เต็มกำลังความสามารถที่มีอยู่ โดยใช้ความขยันอดทนและรู้จักประหยัดอดออมเพื่อให้สามารถมีรายได้พอกับค่าใช้จ่าย ไม่จำเป็นต้องใช้กำลังขยันจากยาเสพติดให้</p>

1.4 จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เช่น การแข่งขันกีฬา ประกวดความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่ทำให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม

1.5 ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการให้ข้อมูลข่าวสาร หรือพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลอันควรสงสัยได้ว่าจะกระทำความผิดในสถานประกอบการพร้อมอำนวยความสะดวกในการตรวจหาสารเสพติดในร่างกาย

1.6 มีประกาศเตือนที่เห็นชัดเจนเกี่ยวกับพิษภัย หรืออันตรายตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

1.7 สร้างระบบเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในสถานประกอบการโดยกำหนดมาตรการแก้ไข ปัญหาในรูปแบบคณะทำงาน และดำเนินการอย่างเคร่งครัด

2. ลูกจ้าง/ผู้ใช้แรงงาน

2.1 คอยสอดส่อง เป็นหูเป็นตา ดูแลเพื่อนร่วมงาน มิให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด พร้อมแจ้งเบาะแส และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.2 ให้ความร่วมมือและสนับสนุน พร้อมทั้งปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานประกอบการนั้น ๆ อย่างเคร่งครัด

3. ภาครัฐ

แนวทางการแก้ไขปัญหายาที่ภาครัฐโดยเฉพาะกระทรวงแรงงานซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการดูแลผู้ใช้แรงงานโดยตรงนั้น ผู้เขียนใคร่ขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหายาซึ่งเกี่ยวข้องกับหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ดังนี้

3.1 ให้การส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม เช่น กิจกรรมตรวจสุขภาพ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ฯลฯ

3.2 อบรมให้ นายจ้างและลูกจ้างเข้าใจถึงโทษภัยของยาเสพติด และแนวทางการปฏิบัติงานของผู้ประสานพลังแผ่นดิน และนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างจริงจัง

3.4 จัดกิจกรรมรณรงค์อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ใช้แรงงานเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ว่า "ผู้ใช้แรงงานทุกคนคือพลังที่สำคัญของชาติ" ตามแนวทางของพลังแผ่นดิน

3.5 สร้างเครือข่ายสถานประกอบการป้องกันยาเสพติด โดยดำเนินการ ตั้งคณะกรรมการเครือข่าย มีการจัดประชุมอย่างต่อเนื่อง มีการสำรวจข้อมูล และมีการทำงานของเครือข่ายอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง มีระบบดูแลช่วยเหลือ เฝ้าระวัง ระบบส่งต่อ และผู้รับผิดชอบ

3.6 จัดตั้งศูนย์ "รวมพลังผู้ใช้แรงงาน ต่อต้านยาเสพติด" โดยตั้งภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ด้วยการคัดเลือกสถานประกอบการตัวอย่างที่ได้รับการยอมรับว่ามีความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขึ้นเป็นสถานที่จัดตั้งศูนย์นำร่อง 1 จังหวัด 1 ศูนย์ กำหนดภารกิจให้เป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติดเฉพาะของผู้ใช้แรงงานและสถานประกอบการในจังหวัด รับสมัครสมาชิกศูนย์เพื่อ

บรรณานุกรม

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2545). วารสาร ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 เดือน กันยายน 2544 - กุมภาพันธ์ 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2546). ชัยชนะยาเสพติดเพื่อแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร : (ไม่ระบุสถานที่พิมพ์).
- กระทรวงแรงงาน (2546). วารสารกระทรวงแรงงาน ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2546. กรุงเทพมหานคร : (ไม่ระบุสถานที่พิมพ์).
- สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน (2546). ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดกระทรวงแรงงาน. เอกสารอัดสำเนา
- สำนักงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด (2546). การบูรณาการยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด. กรุงเทพมหานคร : ไม่ระบุสถานที่พิมพ์
- สำนักงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด (2546). แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด พ.ศ. 2547 ระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : ไม่ระบุสถานที่พิมพ์
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2547). ปฏิบัติการพลังแผ่นดินรวมกวาดล้างยาเสพติด ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : บริษัทเดอะสยามเฮอริเทจ จำกัด.
- สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด (2547). คู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติดในสถานประกอบการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ บริษัท เอ็มแอล ศรีเอชั่น แอนด์ พริ้นติ้ง จำกัด
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2547). คู่มือการจัดทำคำขอขบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548. กรุงเทพมหานคร : ไม่ระบุสถานที่พิมพ์
- กระทรวงแรงงาน (2547). Road Map ด้านยาเสพติด ระยะที่ 4 (1 ตุลาคม 2547 – 30 กันยายน 2548) เอกสารอัดสำเนา

สำนักงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (2547). คู่มือการจัดทำคำขอขบประมาณรายจ่ายประจำปี
พ.ศ. 2548. กรุงเทพมหานคร : ไบร่บะบุสถานที่พิมพ์

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2548). การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน
สถานประกอบการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนราธิวาส (2548). แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไข
ปัญหายาเสพติดจังหวัดนราธิวาสเชิงบูรณาการ. จังหวัดนราธิวาส : (ไบร่บะบุสถานที่พิมพ์)

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน (ไบร่บะบุปีที่พิมพ์). แนวทางการดำเนินงานด้านยาเสพติดระยะที่ 3
(3 ธันวาคม 2546 – 30 กันยายน 2547). เอกสารอัดสำเนา
